

OSREBONJA KNJIŽNICA V CELJU 0 577 / 1979

«CINKARNAR» — Izdaja Cinkarna Celje, metalurško kemična industrija, Celje. Naklada 2500 izvodov. Vsi člani OZD Cinkarne in upokoženci dobivajo glasilo brezplačno. Izhaja mesečno. Ureja uredniški odbor. Namestnik glavnega in odgovornega urednika: Zlatko Sentjerc. Naslov: Uredništvo glasila «Cinkarnar», Cinkarna Celje, Kidričeva 19, telefon 23-981, interna 251. Tisk: »Papirkonfekcija« Krško.
Po mnenju Sekretariata za informiranje v izvršnem svetu skupščine SRS je glasilo oproščeno plačevanja davka (št. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974).

CINKARNAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

LETNIK XXVI

CELJE, JANUAR 1979

ŠTEVILKA 1

Srečno novo leto!

Ko smo veseli v dvoranah, planinskih in gorskih domovi, ali doma z družino in prijatelji nazdravili novemu letu, je nekaj več kot osemdeset naših sodelavcev delalo ali dežuralo v delovni organizaciji in si v delovnih oblekah, četudi veseli in dobre volje, voščili srečno novo leto. Vredni so našega spoštovanja in ponosa.

Ko vstopamo v novo leto, si vsi delavci Cinkarne želimo sreče in uspehov. Ko se poslavljammo od starega leta ugotavljamo, da je bilo povprečno, a vendar polno dogodkov doma in v svetu. Številni kongresi naših družbenopolitičnih organizacij so nam nakazali smer, ki naj bi čimprej omogočila doseči še pomembnejše uspehe na vseh področjih našega razvoja.

Na nivoju razvoja delavskega samoupravljanja in družbenega sistema sploh, je bilo veliko napravljenega, tudi v naši delovni organizaciji, vendar pa moramo še naprej graditi, dopolnjevati in izpopolnjevati našo samoupravno organiziranost.

Gospodarnost naj bo glavni smoter našega dogovarjanja in dela. Leto, ki je pred nami nam bo prineslo precej novega, naši dobri medsebojni odnosi pa bodo prispevali k smotrnejšemu delu in dobremu poslovanju.

Ukrepi za ekološko sanacijo

Na podlagi javne razprave ter sklepov vseh treh zborov Skupščine občine Celje o akcijskem programu in potrebnih ukrepih za razrešitev ekološke in ekonomske problematike v Cinkarni, smo se v Cinkarni aktivno lotili razreševanja številnih vprašanj, ki so neposredno povezana z izvršitvijo te naloge.

Predvidene naložbe v ekologijo za prihodnje leto so ovrednotene na okoli 100 milijonov din. Doslej smo že pokrenili ustrezne ukrepe za zagotovitev potrebnih sredstev.

Na razgovorih v Izvršnem svetu Slovenije je bilo ugotovljeno, da je potrebno doseči v Sloveniji čimprej izdajanje posebnih družbenih sredstev, na podlagi družbenega dogovora za razreševanje kritičnih ekoloških žarišč, kjer so OZD prevzele obveze za uresničevanje srednjeročnih planov. Poleg tega je potrebno sprejeti še nekatere druge ukrepe, ki bi omogočili čimprej reševanje te problematike.

Ker sredstva na podlagi družbenega dogovora verjetno še ne bodo mogla biti zagotovljena v prihodnjem letu, je predlagano, da se kljub predvideni dopolnitvi Resolucije o politiki izvajanja družbenega plana za obdobje 1976-1980 v letu 1979, predhodno zagotovijo sredstva pri bankah. Banke v Sloveniji naj bi združile ta sredstva in tako omogočile izvršitev te naloge. Za naslednja leta naj bi se sredstva zagotovila iz posebnih družbenih sredstev na podlagi družbenega dogovora.

Poleg zagotovitve sredstev je nujno potrebno zagotoviti prednostno izdajanje soglasij za uvoz opreme, s čimer lahko pričakujemo, da v Sloveniji ne bo problemov ter znižanje in oprostitve plačila carin. To pa prav gotovo zahteva nekoliko daljši postopek. Naložbe v ekologijo predstavljajo za delovne organizacije dodatno obremenitev, da pri tem ne omenimo obratovnih stroškov, ki so sorazmerno visoki.

Zaradi tega je nujno potrebno, da se širša družbena skupnost opredeli do teh problemov, zlasti za stara industrijska središča, kjer so ekološki problemi toliko večji in težji ter jih same delovne organizacije ne bi mogle razrešiti. Uspešno izboljšano ekološko stanje pa ima polno vrednost predvsem za širšo družbeno skupnost.

Raziskovalni skupnosti Slovenije je bilo predlagano, da se zagotovijo potrebna sredstva za raziskavo možne predelave odpadne žveplove kisline v amonijev sulfat, predelavo ferosulfata v železov klorid ter študije o gibanju zračnih plasti nad celjsko kotlino, ki je nujno potrebna za določitev višine dimnika.

V Cinkarni Celje ponovno preverjamo vse točke onesnaževanja, delovne in tehnične priprave ter odgovornost posameznikov, ki na teh delovnih mestih opravljajo svojo dolžnost. V izdelavi je poseben akcijski program ter podprogrami po TOZD. Samo s celovitim pristopom je mogoče doseči, da se bo stanje v prihodnjem letu izboljšalo do tiste stopnje, kot je to predvi-

deno z akcijskim programom, ki je bil v javni razpravi.

Od predvidenih naložb za ekološko sanacijo je najpomembnejša nabava elektrofiltra, za katerega je bila že sklenjena pogodba in je rok dobave september prihodnje leto. Za ta filter še ni dobljeno soglasje deviznega kontingenta Gospodarske zbornice Jugoslavije in upamo, da bo tudi to v kratkem rešeno.

Dimnik, katerega izgradnja je predvidena z izgradnjo nove žveplove kisline, je Cinkarna pripravljena zgraditi že v naslednjem letu, če bodo to potrdile meritve Meteorološkega zavoda. Preko tega dimnika bi

speljali emisije dimnih plinov sedanjih žveplovih kislin in bi se tako stanje ozračja v Celju lahko izboljšalo še pred izgradnjo nove žveplove kisline.

Čiščenje odplak iz odlagališča sadre v Zepini je v fazi enomesečnega poizkusnega obratovanja polinindustrijske naprave, katere so sprojektirali strokovnjaki Inštituta »Jožef Stefan«. Poizkusno obratovanje v mesecu septembru je pokazalo, da naprava odstrani iz odplak škodljive snovi do take stopnje, da lahko očiščena voda odteka v vodotoke. Večji del te vode, pa bo Cinkarna lahko uporabila za svoje potrebne in tako zmanjšala odvzem industrijske vode. Naprava naj bi redno pričela delovati predvidoma meseca novembra 1979.

Cinkarna Celje se je že lotila priprave lokacijske in projektne dokumentacije za izgradnjo nove žveplove kisline, ki pomeni

sanacijski ukrep, ker bodo lahko s tem ukinjeni nekateri obrati, ki onesnažujejo okolje. Zaradi zavlačevanja je pri izgradnji prišlo do podražitev, ki jih Cinkarna skuša pokriti delno z lastnimi, bančnimi sredstvi in sredstvi sovlagateljev.

V kratkem se bo sestal tudi Družbeni svet, ki ga sestavljajo predstavniki Izvršnega sveta SOB, Skupnost za varstvo okolja v Celju in Komiteja za varstvo okolja v Ljubljani, družbenopolitične organizacije, banke, Gospodarske zbornice Slovenije, Sekretariat za industrijo, Inštitut »Jožef Stefan«, Razvojni center in Cinkarna Celje.

Družbeni svet bo spremljal izvajanje vseh ekonomskih in ekoloških ukrepov, predvsem pa sprejemal smernice in naloge za uspešno izvedbo sprejete naloge.

Poročilo o izvajanju ukrepov za ekološko in ekonomsko sanacijo Cinkarne Celje

Na podlagi sklepov občinske skupščine, ki so objavljeni v 23. številki Delegatovega poročevalca v zvezi z ekološko in ekonomsko sanacijo Cinkarne, so bile doslej opravljene naslednje naloge:

— eventualno so predvidene naložbe v ekološko sanacijo za leto 1979. Podzveti so ustrezni ukrepi za zagotovitev sredstev.

— Na razgovorih na Izvršnem svetu SR Slovenije je bilo sprejeto stališče, da se mora v SR Sloveniji doseči čimprej sporazum o izvajanju posebnih družbenih sredstev, namenjenih za

možne predelave odpadne žveplove kisline v amonijev sulfat, predelavo ferosulfata v žveplov klorid ter za študijo o gibanju zračnih plasti nad celjsko kotlino.

— V Cinkarni je v teku ugotavljanje vseh področij onesnaževanja delovnih in tehničnih priprav ter odgovornosti posa-

kislin, zato bi se stanje ozračja v Celju lahko izboljšalo že pred izgradnjo novih objektov za proizvodnje žveplove kisline.

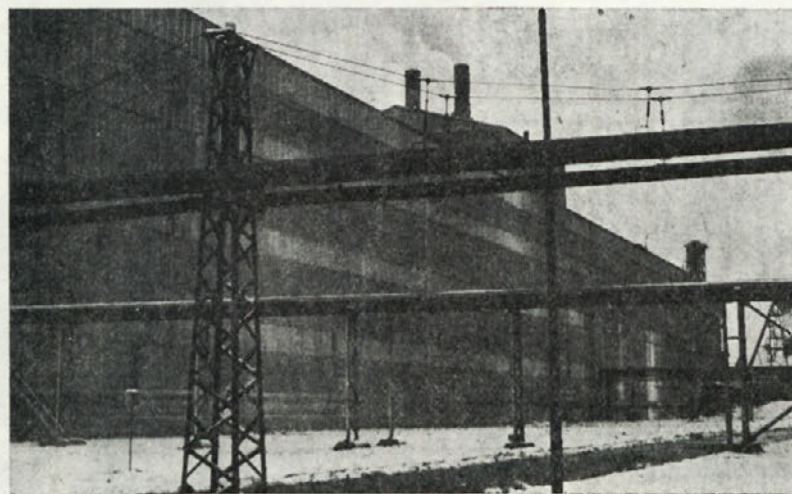
— Čiščenje odplak od odlagališča sadre v Zepini je v fazi osemmesečnega poizkusnega obratovanja polinindustrijske naprave, ki so jo sprojektirali strokovnjaki Inštituta »Jožef Stefan« v Ljubljani. Poizkusi so že v septembru t. l. pokazali, da naprava odstranjuje iz odplak škodljive snovi do takšne stopnje, da lahko očiščena voda odteka v vodotoke. Naprava bo pričela redno obratovati predvidoma novembra 1979.

— Cinkarna je že pristopila k pripravi lokacije in projektne dokumentacije za izgradnjo obrata žveplove kisline. Podražitve bo krila Cinkarna z lastnimi in bančnimi sredstvi ter s sredstvi sovlagateljev.

— Oblikovan je družbeni svet, ki ga sestavljajo predstavniki IS SOB Celje, občinske skupnosti za varstvo okolja, komiteji za varstvo okolja SR Slovenije, predstavniki družbenopolitičnih organizacij Celja, banke, Gospodarske zbornice SR Slovenije, Sekretariata za industrijo SR Slovenije, inštituta »Jožef Stefan«, Razvojnega centra Celje ter Cinkarne. Družbeni svet bo skrbel za učinkovito izvajanje sanacije in dajal predloge ustreznim organom za rešitev.

— Koordinacijska komisija IS SOB Celje obravnava tedensko skupaj s predstavniki Cinkarne potek sanacije in pripravlja gradivo za Izvršni svet.

Skupščina občine Celje
Izvršni svet

sanacijo kritičnih ekoloških žarišč. Ker sredstva na podlagi družbenega dogovora verjetno še ne bodo mogla biti zagotovljena v letu 1979 je podan predlog, da se predhodno zagotovijo sredstva preko združevanja bančnih sredstev.

— Zahtevano je prednostno izdajanje soglasij za uvoz opreme za ekološko sanacijo ter sprostitve carin. Glede tega v SR Sloveniji ni dilem, vendar je pričakovati v zveznem merilu daljši postopek.

— Podan je predlog raziskovalni skupnosti SR Slovenije, da zagotovi sredstva za raziskavo

meznikov, ki na teh delovnih mestih opravljajo svoje delo. V izdelavi so akcijski programi po TOZD.

— Od predvidenih naložb v ekološko sanacijo je ena najpomembnejših nabava elektrofiltra, za katerega je bila že sklenjena pogodba z rokom dobave v septembru 1979.

— Izgradnja dimnika, ki je predvidena vzporedno z izgradnjo novega obrata za žveplovo kislino, je odvisna od meritev, ki jih bo opravil Hidrometeorološki zavod SR Slovenije. Preko dimnika bi speljali emisije dimnih plinov obstoječih žveplovih

Smisel socialističnega samoupravljanja je v živi in resnični aktivnosti delovnih ljudi

Osmi kongres ZSJ, največji delovni dogovor jugoslovanskega delavskega razreda je bil od 21. do 23. novembra 1978 v Beogradu. Na kongresu se je zbralo 1400 delegatov iz vse Jugoslavije, (predstavljali smo 5,052.000 delavcev) številne delegacije (102) iz vsega sveta in delegacije (50) naših delavcev, ki delajo na začasnem delu v tujini. Kongres je bil v resnici veličastni pregled dosežkov, ki so bili realizirani na samoupravnem, družbenopolitičnem in gospodarskem področju v Jugoslaviji v povojnem obdobju, še posebej pa med obema kongresoma. Obsežne priprave na kongres ZSJ in pravkar končani kongresi v republikah in obeh avtonomnih pokrajinah so strnili to široko akcijo na enem mestu — na 8. kongresu ZSJ.

Mislím, da ni treba posebej poudarjati, da je prav obdobje med 7. in 8. kongresom ZSJ med najuspešnejšim po svojih rezultatih v povojnem razvoju naše države. Pomemben je zlasti prispevek sindikatov k uresničevanju skupnih uspehov družbe, predvsem pa sistema samoupravljanja na podlagi ustave in ZZD, ki sta postala močno orožje v boju delavskega razreda za nadaljno graditev samoupravljanja in družbeno-ekonomskih odnosov. To potrjuje, da je sindikat skupaj z ZK na pravi poti nadaljnega razvoja samoupravne socialistične demokracije.

Kot veliko priznanje sindikatom, lahko ocenimo že samo Titovo prisotnost na prvi plenarni seji. Naš dragi gost in častni predsednik ZSJ je stopil v dvorano burno pozdravljen in tako je bilo jasno, da bo prav njegova prisotnost dala pravi ton razpravam na kongresu in pripomogla k boljšim sklepom ob koncu kongresa.

Tako po pozdravnem govoru predsednika ZSJ Milka Spiljka je stopil na govorniški oder tov. Tito.

V svojem govoru je opozoril na vlogo sindikatov, dosežke in naloge, ki so pred to množično družbenopolitično organizacijo našega razreda.

Med drugim je dejal: »Sindikat je na pravi poti uresničevanja nalog, ki stopajo pred našo družbo, na poti uresničevanja sklepov 11. kongresa ZKJ, ki so naša naloga na začrtani poti in politike samoupravnega socializma.«

Se posebej je poudaril, da ne moremo biti zadovoljni s tistim kar smo dosegli, čeprav je sedanja generacija, nekateri že med vojno, drugi pa po njej, dala mnogo od sebe in sedaj prihaja vrsta na mlade, da delajo naprej po začrtani poti. Zakaj ne moremo biti zadovoljni? Ker so naše želje nad našimi možnostmi ob tem pa se pre malo zavedamo, da lahko pričakujemo boljši uspeh samo ob boljšem gospodarjenju. Da ne gremo točno po začrtani poti, je krivda predvsem v tem, ker se ne držimo naših skupaj dogovorjenih ciljev in dogovorov. Opozoril je predvsem na naslednje pomanjkljivosti:

- produktivnost raste prepočasi,
- poraba raste mnogo hitreje od družbenega proizvoda
- gospodarstvo je preveč zadolženo s tem pa slabimo samoupravljanje in narašča inflacija,
- velik primanjkljaj plačilne bilance s tujino
- naše gospodarstvo se zapira v lokalne in regionalne okvire,

— ne uresničujemo naših letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planov,

— ne spoštujemo naših samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, zlasti ne izpolnjujemo tistega za kar smo se dogovorili.

Rešitev za odpravo teh in podobnih pojavov je v nas samih. Naša temeljna usmeritev mora biti politika stabilizacije, doseči jo moramo tudi za ceno začasne počasnejše gospodarske rasti. Ni nujno, da naj sedanja generacija vse naredi, saj jih je še mnogo za nami, ki morajo nadaljevati naše delo. Še vedno so velike rezerve v večji produktivnosti dela, ekonomičnem gospodarjenju, seveda na račun sodobne tehnologije, mehanizacije in racionalizacije, ob hitrejšem obračanju kapitala.

Nehati moramo jemati denar od naših delovnih ljudi za tisto kar ni nujno, kar lahko počaka na kasnejši čas. Jasno je, da obstoječih problemov ni moč rešiti čez noč. Prav zato naj delavci in vsi delovni ljudje prek svojih delegatov in delegacij v samoupravnih skupščinah in družbenopolitičnih skupnostih

odločajo o celotni politiki naše družbe. Delegatski sistem in nadaljni razvoj samoupravne demokracije terja, da v vseh samoupravnih organih, delegatskih skupščinah in družbenopolitičnih organizacijah popolnoma uveljavimo kolektivno delo. S takim ciljem na temelju pozitivnih izkušenj, ki smo si jih že pridobili, moramo še nadalje izpopolnjevati metode našega dosedanjega dela. To pa izvira iz potrebe, da delegatski sistem nemoteno deluje, se krepi in izpopolnjuje.

Ob koncu svojega jedrnatega govora je dejal, da bi tak način dela, ki ga je začrtala dosedanja praksa in način dela, še bolj uveljavil kolektivno delo in odgovornost, da bi pripomogel k nadaljni demokraciji dela vseh samoupravnih organov in preprečil uveljavljanje nezdravih ambicij posameznikov. Z eno besedo — delo bi postalo učinkovitejše, odnosi med ljudmi pa boljši in bolj človeški. Prav v tem pa ima pretežni del odgovornosti ZSJ. »Ne dvomim, da bo prav sindikat — organizacija delavskega razreda kos tem nalogam, da se duh s tega kongresa prenese v vse OZD.«

Misli iz govora tov. Tita sem

Član zveze sindikatov Jugoslavije sem zavoljo svojih in skupnih interesov

Nekaj določil iz statuta ZSJ:

Delavec se včlani v ZSJ zavoljo:

- svobodnega izražanja, demokratičnega usklajevanja in zadovoljevanja neposrednih interesov ter njihovega usklajevanja z zgodovinskimi interesi delavskega razreda
- organiziranega sodelovanja pri uresničevanju in razvijanju samoupravnih socialističnih odnosov
- zagotavljanja odločilne vloge delavskega razreda in združenega dela v procesu družbene reprodukcije in ustvarjanja pogojev za trajen ekonomski in socialni napredek na samoupravni podlagi
- aktivnega vključevanja v procese samoupravnega odločanja v organizacijah združenega dela, krajevnih in v samoupravnih interesnih skupnostih, v občini, v širših družbenopolitičnih skupnostih in zavoljo zagotavljanja odločilne vloge delavskega razreda v vseh institucijah družbenopolitičnega sistema
- zagotavljanja boljših življenjskih in delovnih razmer ter stabilne rasti življenjskega standarda
- varstva svojih samoupravnih pravic, krepite socialne varnosti in zagotavljanja stabilnosti svojega materialnega in družbenega položaja
- aktivnega sodelovanja pri varstvu socialističnega samoupravnega sistema in krepite splošne ljudske obrambe ter družbene samozaščite
- krepite socialistične solidarnosti in razvijanja socialistične morale
- zadovoljevanja svojih potreb pri izobraževanju in kulturi ter objektivnega in vsestranskega seznanjanja ter informiranja.

nekoliko obširneje podal, druga gradiva so bolj ali manj znana. Govor tov. Tita in referat predsednika ZSJ Milka Spiljka sta močno odjeknila med vsemi delegati. Ko je kongres delal dva dni v sedmih komisijah, sta prav oba omenjena prispevka služila za razprave v komisijah. Razprave na kongresnih komisijah so bile vsebinske, kljub temu, da je večina delegatov razpravljala brez napisanega besedila. Prav take razprave so bile odkrite in so izražale misli iz sredine od koder delegat prihaja. Nakazanih je bilo mnogo misli in negativnih pojavov iz širokega področja samoupravne organiziranosti, socialne in ekonomske politike, pridobivanja dohodka in OD, življenjskih in delovnih pogojev delavcev, ki so na začasnem delu v tujini, kakor tudi o mednarodnem sindikalnem sodelovanju.

Iz poročil vodij posameznih komisij na plenarni seji tretjega dne je bilo razvidno, da je bila zajeta celotna samoupravna gospodarska in družbeno-ekonomska problematika današnjega časa. V glavnem vemo kaj hočemo, kje so težave, kako jih odklanjati, da bomo sledili obvezam na podlagi ustave SFRJ, idejno-političnih stališč in sklepov republiških kongresov in pokrajinskih konferenc ZS, kakor tudi sklepov in resolucij 8. kongresa ZSJ.

S sprejetjem številnih amandmajev na resolucijo in statut ZSJ je kongres sprejel še oba pomembna dokumenta. Upoštevati moramo, da smo z resolucijo sprejeli le opredelitev o skupnih interesih in nalogah celotnega jugoslovanskega delavskega razreda. Prepričani smo, da se bo resolucija, kakršno smo sprejeli, uveljavila v naši sindikalni politični praksi in koliko toliko prispevala k mobilizaciji delavskega razreda za spreminjanje družbeno ekonomskih odnosov in k dograjevanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

Pred zaključkom kongresa smo delegati poslali tov. Titu pozdravno pismo, kjer smo med drugim zapisali, da bomo dosledno izvrševali njegove napotke.

Kongres je bil tako uradno končan. S prijetnim občutkom smo zapustili Beograd, z željo, da se vrnemo v bazo, ki nas je izbrala in tam nadaljujemo zastavljeno delo.

M. Pečnik

Naloge osnovne organizacije Zveze sindikatov v TOZD

Da bi bila aktivnost članov popolnejša in bolj vsestranska, se v osnovnih organizacijah oblikujejo kot oblika dela in delovanja podružnice ali sindikalne skupine oziroma druge oblike delovanja.

Osnovna organizacija ZS opravlja vse naloge in funkcije, ki izvirajo iz ustave in zakona o združenem delu, zlasti pa:

- se zavzema za povečanje produktivnosti dela, samoupravno planiranje razvoja, racionalno izkoriščanje proizvodnih sredstev, za modernizacijo proizvodnega procesa ter na tej podlagi za povečanje dohodka in za delitev po rezultatih dela
- daje pobudo za samoupravno sporazumevanje in neposredno sodeluje pri sporazumevanju o osnovah plana razvoja TOZD, zlasti pa tedaj, ko plan določa osnove in merila za pridobivanje in razporejanje dohodka;
- vodi akcijo, da se OZD samoupravno organizira v skladu s pogoji, ki jih določa zakon;
- daje pobudo za organiziranje TOZD, ko so izpolnjeni z zakonom določeni pogoji;
- obravnava pobudo delavcev iz dela delovnega procesa za organiziranje nove TOZD, ocenjuje, ali za to obstajajo pogoji ter o svojem stališču obvešča delavski svet;
- sodeluje pri razpravi, ko delavci z referendumom odločajo o organiziranju TOZD;
- v grupaciji ali dejavnosti, na sestanku predstavnikov osnovnih organizacij ZS daje predloge za sprejemanje družbenih dogovorov in sodeluje pri sprejemanju dogovorov, ki podrobneje določajo merila za uveljavljanje z zakonom določenih pogojev za organiziranje temeljnih organizacij v posameznih dejavnostih;
- vodi akcijo, da zbori delavcev obravnavajo samoupravne akte in sklepe, ki jih predlagajo organi upravljanja ter, da je za razpravo o teh in drugih vprašanih dovolj časa, da zbori delavcev obravnavajo posamezna vprašanja, o katerih odločajo organi v katerih so delegati TOZD
- pred izrekanjem delavcev z referendumom ali na zboru delavcev organizira razpravo o vprašanih, ki so predmet odločanja, organizira razpravo tudi o drugih vprašanih, pomembnih za delavce;
- izvaja kandidacijski postopek, določa kandidate za člane DS temeljne, delovne in sestavljene OZD ter za člane disciplinske komisije v TOZD;
- predlaga kandidate, izvaja kandidacijski postopek za člane organov samoupravne delavske kontrole v temeljni, delovni in sestavljeni OZD, banki, v skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja, v SIS in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih;

- predlaga in določa kandidate ter izvaja kandidacijski postopek za volitve delegatov za zbor združenega dela skupščine družbenopolitične skupnosti, v skupščine SIS in skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja, v organe poslovnih skupnosti in skupnosti združenega dela za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje;
- delegira svojega predstavnika v razpisno komisijo za imenovanje poslovodnega organa;
- sodeluje z organi upravljanja in s poslovodnim organom v TOZD;
- vodi akcijo, da v TOZD ustvari pogoje za nemoteno delo organov samoupravne delavske kontrole, stalno sodeluje s tem organom in mu pomaga pri delu;

- vodi akcijo, da delavci vestno in odgovorno izpolnjujejo svoje delovne obveznosti;
- varuje samoupravne pravice delavcev in družbeno premoženje;
- vodi vsakodnevno dejavnost za varstvo samoupravnih pravic delavcev in za zagotavljanje pogojev, da v TOZD ne pride do sporov, če pa do njih že pride, v sodelovanju z organi družbenopolitične skupnosti in predstavniki delavcev, ki so spor sprožili, ukrene pri organu upravljanja vse potrebno za rešitev nastalega spora;
- predlaga sprejemanje samoupravnih sporazumov, daje pobudo drugim za sprejemanje samoupravnih sporazumov in zahteva spremembe veljavnih sporazumov, sodeluje pri sprejemanju samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD in sporazum o razporejanju čistega dohodka in o delitvi sredstev za osebne dohodke,

o uporabi sredstev za skupno porabo ter o delovnih razmerjih delavcev in podpisuje te sporazume;

- obvešča delavce o vprašanih, o katerih organi upravljanja in drugi organi v OZD obveščajo osnovno organizacijo zveze sindikatov;
- se bori, da bi bili delavci pravočasno, v celoti ter po vsebini in obliki primerno obveščeni, da imajo delavci na voljo dovolj časa za razpravo, da delegati, izvoljeni v TOZD, redno obveščajo svojo TO o svojem delu, da se nosilci samoupravnih funkcij vedejo odgovorno;
- bori se za sistematično izobraževanje delavcev za samoupravljanje in ustvarja pogoje za trajno idejno-politično, splošno in strokovno izobraževanje delavcev;
- razvija dejavnost pri krepljenju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Vožnja po avtomobilski cesti

Gotovo vas je že precej, ki se boste prav te dni odpravljali na zimski dopust. Verjetno vas bo pot zanesla tudi na avtomobilsko cesto, če ne zdaj, pa kdaj drugič, zato ne bo odveč, če spregovorimo o nekaterih posebnostih vožnje na avtomobilski cesti.

Proti morju se boste po njej lahko peljali od Vrhnike do Razdrtega. Naj pa tudi povem, da je prometni režim zelo podoben na Slovenski Arja vas — Hoče, le da to še ni avtomobilska cesta, ampak le cesta, ki je rezervirana za promet motornih vozil, ker je zgrajeno le polovico vozišča, čemur botruje pomanjkanje denarja. Zato na tej cesti ni posebnega prehitvalnega pasu in vozna pasova za nasprotni promet med seboj nista fizično ločena, kar seveda narekuje večjo previdnost, predvsem pri prehitvanju.

In ne pozabimo, na cestah, ki so rezervirane za promet motornih vozil, smemo voziti največ 100 km/h. Ostali pogoji vožnje oziroma prometni režim pa je enak vožnji na avtomobilski cesti.

Poglejmo posebnosti vožnje na avtomobilski cesti. Prva je ugotovitev, da smejo zapeljati na to cesto le motorna vozila in to le tista, ki lahko razvijejo večjo hitrost do 40 km/h. Na tako cesto lahko voznik zapelje le skozi cestninsko postajo. Na vseh priključkih in izhodih, ki so vedno z desne strani, so okrog 250 m dolgi, pospeševalni in zaviralni pasov. Njihov namen je ime samo razlaga. V promet se pravilno vključimo tako, da hitrost pospešujemo na pospeševalnem pasu in se že z dovolj veliko hitrostjo vključimo v promet na vozni pas, s čimer preprečimo oviranje tistih vozil, ki že vozijo po voznem pasu. Podobno ravnamo tudi, ko hočemo zapeljati s take ceste.

Na zaviralni pas na desni strani zapeljemo z nezmanjšano hitrostjo takoj, ko nam označbe na vozišču pokažejo njegov začetek in začnemo zavirati šele na njem, dokler hitrosti toliko ne zmanjšamo, da se bomo lahko varno izključili iz avtomobilske ceste.

Sestavni del avtomobilske ceste je tudi odstavni pas, ki je desno od rumene neprekinjene črte. Odstavni pas ni namenjen za ustavljanje z vozili, da bi si ogledovali okolico, tam prespali kar v avtu ali pa celo priredili piknik. Odstavni pas je namenjen samo zato, da nanj zapeljemo ali potiskamo pokvarjeno vozilo, da ne bi oviralo

prometa. Pri tem ne pozabimo na zavarovanje vozila; postavljanje varnostnega trikotnika, uporaba varnostnih utripalk, ponoči prižgemo pozicijske luči. In kaj s tem pokvarjenim avtom? Kakšen znanec bi nam ga pomagal odvreči kar z vrvjo — vendar to bi bilo hudo narobe. Pokvarjena vozila sme odvreči le posebno vozilo, ki ima utripajočo rumeno luč na strehi in prednji ali zadnji del pokvarjenega vozila obesi ali naloži na vlečno vozilo oziroma na njegovo posebno prikolico. Vleka je dovoljena do prvega odcepa z avtomobilske ceste. Vlečno vozilo bomo na avtomobilski cesti priključali na pomoč s telefonom, do katerega nas napotijo modre nalepke oziroma prometni znaki, na katerih je narisana telefonska slušalka in puščica, ki kaže smer najbližjega telefona. Obvestilo o telefonu bomo našli na vsakih 25 m, telefonski stebrički pa so narazen po 2 km.

Iskrena hvala

Sesti teden domačega filma je za nami. 35.000 kinoobiskovalcev, preko 800 gostov in udeležencev posvetovanj, nekaj tisoč obiskovalcev razstav, številni razgovori filmskih ustvarjalcev, itd. so številke, ki delno ponazarjajo uspeh te tradicionalne slovenske prireditve. Tisti, globji uspehi in rezultati pa se iz leta v leto kažejo v spremenjenem odnosu do filma in kulture sploh. Najbolj veseli smo prav tega dosežka.

K vsemu temu je nedvomno pripomogel tudi vaš kolektiv in vi.

Iskreno se vam zahvaljujemo v upanju, da bomo tudi v prihodnje dobro sodelovali, saj na ta način širši skupnosti predstavljamo celjsko območje, Jugoslaviji, Sloveniji in tudi tujini.

Svet TDF

Delavci zaposleni v temeljni organizaciji združenega dela (v nadaljevanju TOZD) in DSSS združeni v OZD Cinkarna Celje so v skladu z zakonom o delovnih razmerjih in na podlagi 62. člena Samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD sprejeli naslednji

Pravilnik

O DELOVNIH RAZMERJIH
DELA VCEV TOZD IN DSSS

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Delavci v TOZD in DSSS urejujejo s tem pravilnikom dolžnosti, pravice in delovna razmerja na način kot ga določa Zakon o združenem delu, Zakon o delovnih razmerjih in ostala pozitivna zakonodaja, v skladu s položajem, katerega si delovni ljudje ustvarjajo z združevanjem dela v TOZD in DSSS.

2. člen

S tem pravilnikom delavci TOZD in DSSS urejajo predvsem:

- pogoje za sklenitev delovnega razmerja,
- pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev,
- prenehanje delovnega razmerja,
- socialno varnost ter druge zadeve, ki izhajajo iz delovnega razmerja.

Vsak, ki sklene delovno razmerje v skladu s tem pravilnikom, ima enake pravice in obveznosti neglede na to ali traja delo poln ali manj kot poln delovni čas oziroma ali je sklenil delovno razmerje za določen ali nedoločen čas.

3. člen

O pravicah in dolžnostih delavcev odločajo delavci neposredno na zborih delovnih ljudi v TOZD in DSSS in preko samoupravnih organov. Le v izjemnih primerih, ki so določeni v tem pravilniku, odločajo o pravicah in dolžnostih posamezni delavci.

4. člen

Delavec sklene delovno razmerje oziroma mu to preneha samo na način in ob pogojih, ki jih določa ta pravilnik. Delavec opravlja delo le osebno in je zanj tudi osebno odgovoren.

5. člen

Vsem delavcem je zagotovljena pravica do osebnega dohodka. Nihče ne more za poln delovni čas prejemati manj osebnega dohodka kot je zajamčen osebni dohodek, ki znaša 55 % povprečnega osebnega dohodka v SRS za preteklo leto za poln delovni čas.

Najnižji osebni dohodek delavca je določen s pravilnikom o deležih sredstev za osebne dohodke.

6. člen

Vsem delavcem mora biti zagotovljeno varstvo pri delu, zdravstveno varstvo ter druge pravice s področja socialne varnosti.

Posebno varstvo pripada naslednjim skupinam delavcev:

- delavkam med nosečnostjo, porodom in materinstvom,
- mladini do 18 let starosti,
- delovnim invalidom,
- delavcem oziroma delavkam starejšim od 50 let.

7. člen

Delavci so odgovorni za izpolnjevanje oziroma za kršitev de-

lovnih obveznosti, ki so določene v tem pravilniku, katalogu del oziroma nalog ter v drugih samoupravnih aktih in zakonu.

Delavec je odgovoren za škodo, ki jo povzroči namerno ali zaradi velike nepazljivosti.

Delavec je lahko odstavljen iz TOZD in DSSS oziroma od opravljanja določenih del oziroma nalog le v primeru, kot to določa pravilnik o delovnih razmerjih.

8. člen

Delavec sklene delovno razmerje za opravljanje del oziroma nalog za katere mora biti strokovno usposobljen, imeti mora delovne izkušnje in splošno delovno sposobnost.

9. člen

Za dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, se določijo posebne naloge in cilji, način preverjanja, uresničevanja ciljev in ponovna izbira v javnem razpisu (reelekcija vsaka 4 leta). Dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi so določena v statutu TOZD in DSSS in katalogu del oziroma nalog.

10. člen

Vsak lahko svobodno, enakopravno in pod enakimi pogoji sklene delovno razmerje z delavci TOZD in DSSS za opravljanje del oziroma nalog določenih v aktu o sistematizaciji del oziroma nalog.

11. člen

Z združevanjem dela delavcev v TOZD in DSSS ustvarjajo take družbene, materialne in humane pogoje dela, ki zagotavljajo vsakemu delavcu v združenem delu:

- da se v organizaciji delovnega procesa in upravljanju uveljavlja strokovna izobrazba in delovna zmožnost vsakega delavca,
- da se delovni proces organizira, razvija in pospešuje tako, da spodbuja razvoj delovnih možnosti in osebnosti vsakega delavca,
- da se delavca ceni po rezultatih njegovega dela in po njegovem posebnem prispevku k povečanju dohodka, ki ga s svojim živim in minulim delom stalno povečuje in s tem prispeva k povečanju dohodka TOZD in DSSS,
- da z drugimi delavci ureja medsebojna razmerja.

12. člen

Delavec v delovnem razmerju ima delovno knjižico, ki je javna listina. V delovno knjižico se vpišejo podatki, ki so predpisani z zakoni.

Delavec je dolžan ob sklenitvi delovnega razmerja predložiti delovno knjižico, katero do prenehanja delovnega razmerja hrani delovna organizacija.

II. SKLENITEV DELOVNEGA RAZMERJA

13. člen

Delavec sklene delovno razmerje z delavci TOZD in DSSS po postopku in na način kot ga določa pravilnik o delovnih razmerjih in v skladu z zakonom.

14. člen

Delovno razmerje lahko sklene vsak, ki je dopolnil 15 let in ima splošno zdravstveno sposobnost ter izpolnjuje splošne in posebne zahteve, ki so določene v katalogu del oziroma nalog kot pogoj za opravljanje nalog za katere so sklene delovne razmerje glede na potrebe delovnega procesa in delovnih razmer v TOZD in DSSS.

15. člen

Delavci v TOZD in DSSS določajo razvid — katalog del oziroma nalog z opisom njihove vsebine, zahtevane strokovne usposobljenosti, delovne zmožnosti, morebitnih posebnih zahtev, delovnih pogojev, vrste odgovornosti in drugih sestavin, pomembnih za opravljanje delovnih nalog.

16. člen

Kjer pravilnik govori o strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti se šteje:

- za strokovno izobrazbo se šteje tista izobrazba, ki si jo je delavec pridobil z uspešno opravljenim verificiranim programom izobraževanja za opravljanje del oziroma nalog določene zahtevnosti,
- za delovno zmožnost se šteje tista pridobljena strokovnost ter razvite spretnosti in psihofizične sposobnosti, ki si jih je delavec pridobil oziroma razvil zlasti z uspešnim opravljanjem del oziroma nalog in s trajnim izobraževanjem ob delu ter z doseženimi delovnimi uspehi dokazal, da je usposobljen za opravljanje teh del oziroma nalog.

Objava in razpis del oziroma nalog:

17. člen

Kdor želi združiti svoje delo z delom delavcev v TOZD in DSSS in v ta namen skleniti delovno razmerje za opravljanje objavljenih oziroma razpisanih del, se mora prijaviti na objavo oziroma javni razpis TOZD in DSSS v roku in na način, ki je določen v objavi oziroma razpisu.

Javni razpis

18. člen

Dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi razpisuje delavski svet TOZD oziroma DSSS vsaka 4 leta. Razpis opravi razpisna komisija, ki jo določi delavski svet TOZD oziroma centralni delavski svet.

19. člen

Javn razpis prostih del oziroma nalog se mora objaviti v javnih informacijskih sredstvih najmanj 2 meseca pred iztekom mandata. Kadrovski sektor mora o tem obvestiti kadrovske službe občine.

V javnem razpisu prostih del oziroma nalog morajo biti navedeni splošni in posebni pogoji, zahtevana strokovna izobrazba in delovne izkušnje, rok za prijavo kandidatov na razpis in rok do kdaj morajo biti kandidati obveščeni o rezultatih izbire ter navedba časa za katerega bo delavec izbran za opravljanje teh del oziroma nalog.

20. člen

Kandidat, ki se prijavi na javni razpis prostih del oziroma nalog, mora dostaviti kadrovskemu sektorju zahtevano dokumentacijo, ki je bila v razpisu objavljena, in sicer:

- vloga na razpisna dela oziroma naloge,
- dokazilo o strokovnosti,
- program dela za mandat,

21. člen

Po preteku roka za prijave na javni razpis kadrovski sektor zbere zahtevano dokumentacijo in jo posreduje razpisni komisiji. Razpisna komisija mora sestaviti predlog organov, ki odloča o izboru. V predlogu morajo biti naslednji podatki:

- prijave kandidatov,
- obrazložen predlog za kandidata, ki po mnenju razpisne komisije najbolj ustreza razpisnim pogojem,
- ocene o programih kandidatov,
- ocene družbenopolitičnih organizacij o kandidatih,
- za kandidate mora podati mnenje tudi kadrovska služba občine.

22. člen

Če prijavljeni kandidati izpolnjujejo razpisne pogoje, mora delavski svet TOZD oziroma DSSS sprejeti sklep o izbiri med prijavljenimi kandidati. O glavnem direktorju OZD sklepa in ga imenovati centralni delavski svet.

O izbiri se mora sestaviti zapisnik iz katerega mora biti razvidno kakšno gradivo in kateri podatki so bili uporabljeni za odločitev o izbiri.

23. člen

Postopek za izbiro kandidatov se izvede tudi v primeru, če se prijavi na javni razpis samo en kandidat, ki izpolnjuje zahtevane pogoje.

24. člen

Če prijavljeni kandidati ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev, lahko organ, ki odloča o izboru, sprejme sklep, da se s posameznikom sklene delovno razmerje največ za 6 mesecev, v tem času pa se razpis ponovi.

Kolikor se na razpis ne prijavi nihče, mora delavski svet TOZD oziroma DSSS določiti vršilca dolžnosti do ponovnega razpisa.

24. a. člen

Če prijavljeni kandidat na razpisana dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki ni bil izbran meni, da je bil kršen postopek izbire lahko v 8 dneh od dneva vročitve pismenega sklepa zahteva postopek za varstvo pravic pred sodiščem združenega dela.

Objava del oziroma nalog

25. člen

Objavijo se vsa prosta dela oziroma naloge brez posebnih pooblastil in odgovornosti.

Sklep o objavi prostih del oziroma nalog sprejme odbor za urejanje delovnih razmerij v TOZD in DSSS (v nadaljevanju OUDR).

26. člen

OUDR sprejme sklep o povečanju števila izvajalcev za opravljanje del oziroma nalog, ko se ugotovi, da je v proizvodnji potrebno povečati število izvajalcev oziroma nadomestiti delavca, ki so prenehali z delom v TOZD in DSSS.

To povečanje mora biti v skladu z planom števila izvajalcev za tekoče leto.

27. člen

Objava se pošlje pristojni skupnosti za zaposlovanje najpozneje v 8 dneh od dneva, ko je bil sprejet sklep določen v 26. členu tega pravilnika.

Objava se priobči v sredstvih zavnega obveščanja. Za takšno objavo se šteje objava potreb po delavcih v uradnih prostorih skupnosti za zaposlovanje.

28. člen

Objava prostih del oziroma nalog mora vsebovati naslednje:

- ime in sedež TOZD,
- naziv prostih del oziroma nalog,
- splošne in posebne zahteve za opravljanje del oziroma nalog,
- predhodni preiskus znanja,
- čas trajanja preiskusnega dela,
- rok za sprejemanje prijav, ki ne sme biti krajši od 15 dni,
- opis najpomembnejših del oziroma nalog,
- rok, v katerem bodo kandidati obveščeni o rezultatih izbora,
- in vrsta delovnega razmerja.

29. člen

Izjemoma lahko sklenejo delovno razmerje brez objave:

- pripravniki, ki jih je TOZD štipendirala,
- delavci ki začasno nadomeščajo odsotnega delavca,
- delavci, ki sklenejo delovno razmerje za opravljanje del, katera po svoji naravi trajajo največ 2 meseca,
- učenci z učno pogodbo,
- delavci, ki se razporedijo v skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju TOZD v OZD Cinkarna Celje iz ene TOZD v drugo TOZD oziroma DSSS,
- ostali primeri, ki jih določa zakon o delovnih razmerjih.

30. člen

Prijave za zasedbo objavljenih prostih del oziroma nalog z ustrežno dokumentacijo zbira kadrovski sektor. Po preteku ro-

ka za zbiranje prijav kadrovski sektor uredi prijavno gradivo, preskrbi potrebno dodatno dokumentacijo, opravi razgovore z kandidati, predhodni preiskus znanja, če je bil ta v objavi predviden, ter pripravi poročilo o objavnem postopku za OUDR. Odbor sprejme sklep o izbiri kandidata. Iz zapisnika seje mora biti razvidno kakšno gradivo in kateri podatki so bili uporabljeni za odločitev o izbiri.

31. člen

Izbranemu kandidatu mora kadrovski sektor poleg obvestila o izbiri vročiti samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD, pravilnik o delovnih razmerjih in statut TOZD. Hkrati mu je treba vročiti obvestilo, da v roku 10 dni pisмено izjavi da pristopa, oziroma sprejema priložene samoupravne akte. V obvestilu je potrebno izbranemu kandidatu sporočiti dan, ko je po dani izjavi dolžan nastopiti delo ter ga poučiti o pravnih posledicah, če pisмено izjavo odkloni ali če na določen dan iz neopravičenih razlogov ne začne delati.

32. člen

Nihče ne more začeti delati v TOZD in DSSS predno ni sklenil delovnega razmerja. Šteje se, da je delavec sklenil delovno razmerje, ko poda pisмено izjavo, da pristopa k samoupravnim aktom iz 31. člena tega pravilnika.

33. člen

Kolikor kandidat odkloni pisмено izjavo po določbah 31. člena se šteje, da ni sklenil delovnega razmerja in ga je o tem potrebno pisмено obvestiti. Enako se postopa v primeru, če delavec iz neopravičenih razlogov ne začne delati na dan določen za začetek dela.

34. člen

Kadrovski sektor pisмено obvesti vse kandidate o rezultatih izbora. Sklep OUDR je podlaga za obvestilo in ga OUDR ne more spremeniti.

35. člen

Prijavljeni kandidat na objavljena dela oziroma naloge, ki ni bil izbran in meni, da je kršen postopek izbora oziroma, da izbrani kandidat ne izpolnjuje pogojev objave, lahko v 30 dneh od dneva vročitve pismenega sklepa zahteva postopek za varstvo pravic pri delavskem svetu TOZD in DSSS.

Če kandidat vložil zahtevo za varstvo pravic pri delavskem svetu TOZD in DSSS in njegovi zahtevi ni ugodeno, ali se o njej ne odloči v 30 dneh od vložitve zahtevka, lahko kandidat v nadaljnjih 30 dneh zahteva varstvo pravic pri sodišču združenega dela.

Če delavski svet TOZD in DSSS razveljavi sklep o izbiri, hkrati odloči, da se objava ponovi. O tem pa obvesti vse prijavljene kandidate.

Kandidat ima med celotnim postopkom pravico do vpogleda v vse gradivo.

Preiskus znanja in poizkusno delo

36. člen

Kadar se iz dokumentov, s katerimi kandidat dokazuje izpolnjevanje pogojev za objavljena prosta dela oziroma naloge in se ni mogoče prepričati o njegovi delovni sposobnosti, se pred sprejemom sklepa o izbiri opravi preizkus kandidatovega znanja in sposobnosti.

Preizkus se opravi z avdicijo, pisмено nalogo ali testom. Preizkus strokovne sposobnosti se opravi le za tista dela in delovne naloge, za katere je tak preizkus smotern.

Preizkus znanja in sposobnosti opravi strokovni team ali strokovni delavec, katerega določi OUDR.

37. člen

Za dela oziroma naloge, za katere ni možno s preizkusom znanja in sposobnosti ugotoviti primernost delavca za uspešno opravljanje del oziroma nalog, se določi kot posebni pogoj poizkusno delo. Poizkusno delo se lahko uvede samo za dela in delovne naloge, za katere je v katalogu del in delovnih nalog vnaprej določeno. Traja lahko do 3 mesece.

Za delavce, ki so sprejeti za dela in delovne naloge vključno

do profila tehnik, traja poizkusno delo največ 2 meseca.

Za delavce, ki bodo opravljali dela oziroma naloge za katere se zahteva višja ali visoka izobrazba, je poizkusno delo največ 3 mesece.

38. člen

Poizkusno delo spremlja komisija, ki jo določi OUDR. Komisija šteje 3 člane in mora 10 dni pred iztekom poizkusnega dela podati oceno o opravljenem poizkusnem delu ter izda sklep o uspešnosti ali neuspešnosti poizkusnega dela. Ocena poizkusnega dela se poda lahko tudi prej, če je narava dela in delovnih nalog takšna, da to oceno omogoča.

39. člen

V času poizkusnega dela se ugotavljajo strokovne sposobnosti delavca, ki je začel delati v TOZD in DSSS. Za poizkusno delo morajo biti določena le tista dela in delovne naloge, katere se na delu redno opravljajo.

40. člen

Delavec, ki v času poizkusnega dela meni, da delo in delovne naloge ne ustrezajo njegovemu pričakovanju, lahko preneha z delom naslednji dan, ko je o nameri pisмено obvestil vodjo delovne enote in kadrovski sektor.

41. člen

Če delavec v času poizkusnega dela zaradi bolezni ali drugih opravičenih razlogov izostane iz dela nepretrgoma več kot 10 dni, se potek poizkusnega dela s prvim dnem delavčevega izostanka prekine in se nadaljuje z dnem, ko je pričel ponovno delati. Poizkusno delo se podaljša za čas odsotnosti z dela.

42. člen

Kolikor delavcu v času poizkusnega dela ni bila vročena ocena o uspešnosti ali neuspešnosti se šteje, da je poizkusno delo uspešno opravil.

43. člen

Če delavec poizkusnega dela ni opravil uspešno, je lahko z delavčevim pristankom razporejen na druga dela in delovne naloge ustrezne njegovim sposobnostim. Če tega dela in delovnih nalog ne sprejme, mu preneha delovno razmerje.

44. člen

Sklep o prenehanju delovnega razmerja v času poizkusnega dela sprejme OUDR. Delavec ima pravico v 30 dneh po pismeni vročitvi sklepa vložiti zahtevek za varstvo pravic pri DS TOZD in DSSS. Zahtevek za varstvo pravic se vložil v tajništvo kadrovskega sektorja. Delavcu preneha delovno razmerje z dnem vročitve dokončnega sklepa.

Delo za določen čas

45. člen

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas.

V izjemnih primerih lahko delavec sklene delovno razmerje za določen čas in mora biti o tem tudi pisмено obveščen.

Delovno razmerje se za določen čas lahko sklene v naslednjih primerih oziroma če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- ko izvršitev dela po svoji naravi traja določen čas,
- ko se začasno poveča obseg dela v TOZD in DSSS in ga z obstoječim številom delavcev ni mogoče opraviti,
- ko je treba nadomestiti delavca, ki je odsoten zaradi odsluženja vojaškega roka ali delavca, ki dalj časa opravlja družbene dolžnosti, ali delavca, ki je za dalj časa odsoten,
- ko je delavec za določen čas razporejen na dela oziroma naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

Ob sklenitvi delovnega razmerja za določen čas podpiše delavec izjavo po 31. členu pravilnika, o kateri mora biti ugotovljeno, da sklepa delovno razmerje za določen čas. Kadrovski sektor izda delavcu na podlagi sklepa OUDR sklep o sklenitvi delovnega razmerja za določen čas.

46. člen

Delavcem, ki sklenejo delovno razmerje za določen čas, preneha delovno razmerje z dnem, ko opravi delo oziroma nalogo, za katero je sklenil delovno razmerje, s pretekom določenega časa oziroma z dnem, ko se vrne odsotni delavec. Delavec mora biti pisмено obveščen o prenehanju delovnega razmerja za določen čas, 10 dni pred potekom delovnega razmerja.

47. člen

Delavec, ki sklene delovno razmerje za določen čas, ima enake pravice in obveznosti kot delavec, ki je sklenil delovno razmerje za nedoločen čas.

Pripravniki

48. člen

Kdor po končani srednji, višji ali visoki šoli prvič začne opravljati dela oziroma naloge, za katere je predpisano pripravništvo s strokovnim izpitom, nima pa delovnih izkušenj za samostojno delo v stroki ali se ni izobraževal ob delu, sklene delovno razmerje kot pripravnik.

49. člen

Pripravnik sklene delovno razmerje za nedoločen čas in se razporedi na dela in delovne naloge za katere se je usposabljal v pripravniški dobi, ko je opravil strokovni izpit, predpisan v samoupravnem sporazumu o izobraževanju.

Izjemoma lahko sklene pripravnik delovno razmerje za določen čas v naslednjih primerih:

- če v TOZD in DSSS ni pogojev, da se po končani pripravniški dobi in opravljenem strokovnem izpitu razporedi na ustrezno delo oziroma naloge,
- če si želi v TOZD in DSSS pridobiti delovne izkušnje potrebne za samostojno opravljanje svojega poklica in je to v skladu s planom pripravnikov za tekoče leto.

50. člen

Podrobnejše določbe za opravljanje pripravniške dobe ureja samoupravni sporazum o izobraževanju, štipendiranju in pripravništvu.

Razporeditev na dela oziroma naloge

51. člen

Delavec ima pravico in dolžnost opravljati dela oziroma naloge, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni zmožnosti, za katero je sklenil delovno razmerje. Sposobnost za opravljanje določenih del oziroma nalog ugotavljamo na način in po postopku kot ga določa ta pravilnik.

52. člen

Za delavca, ki stopi v delovno razmerje je potrebno uvajanje v delo, ki traja lahko toliko časa, kolikor je potrebno, da se delavec seznanja z vsemi značilnostmi dela, vendar največ do 30 dni. OUDR lahko v posameznih primerih uvajalno dobo podaljša.

Pred nastopom dela mora delavec obvezno prisostvovati na uvajalnem seminarju, ki ga za skupine delavcev, ki so sklenili delovno razmerje organizira kadroviski sektor.

53. člen

Vodja enote je dolžan seznaniti delavca, ki je začel delati z delovnimi nalogami, delovnimi pogoji ter z načinom dela in sodelovanjem v delovnem procesu.

Dolžnost vseh delavcev v delovni enoti je, da delavcu, ki je začel delati, pomagajo in svetujejo ter mu s tem omogočijo, da se kar najhitreje vključi v delo.

Zelo pozorni morajo biti pri seznanjanju delavca z varstvom pri delu in ga opozoriti na morebitne nevarnosti, ki mu pretijo na delu v zvezi z zdravjem in življenjem. Delavec in vodja to potrdita na napotnici, ki jo izstavi kadroviski sektor. Obrat jo popisano vrne v kadroviski sektor.

Napredovanje.

54. člen

Vsak delavec ima ob enakih pogojih enake pravice do op-

ravljanja del oziroma nalog za katere izpolnjuje zahtevane pogoje.

Pogoji za opravljanje določenih del oziroma nalog so:

- stopnja strokovne izobrazbe,
- ustrezna strokovna usmeritev,
- zahtevane delovne izkušnje,
- dodatna funkcionalna znanja,
- organiziranost in strokovna odgovornost,
- zdravstvena sposobnost,
- odnos do dela oziroma nalog ter sodelavcev,
- za opravljanje del oziroma nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi je dodaten pogoj moralno politična neoprečnost.

Omenjeni pogoji so opredeljeni v katalogu del oziroma nalog.

Delovne sposobnosti se presojuje samo po uspehu in uspešnem izvrševanju del oziroma nalog, katere je delavec opravljal. OUDR sprejema sklepe o razporeditvah delavcev v smislu tega člena.

Razporeditev na druga dela oziroma naloge

55. člen

OUDR je pristojen, da delavca v trajanju delovnega razmerja razporedi na vsako delo oziroma k vsaki nalogi, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti za določen ali nedoločen čas v skladu z aktom o sistematizaciji del oziroma nalog.

Izjemoma lahko začasno razporedi delavca na druga dela pooblaščen delavec, če gre za isto področje dela in je delovno nalogo potrebno izvršiti v čim krajšem času. Pooblaščen delavec je dolžan v 7 dneh predložiti svojo odločitev.

56. člen

OUDR lahko razporedi delavca na druga dela oziroma naloge, ki ustrezajo njegovi strokovni usposobljenosti ter ostalim psihofizičnim sposobnostim v naslednjih primerih:

- kadar tako zahteva nova organizacija dela in poslovanja,
- zaradi boljšega ali popolnejšega izkoriščanja proizvodnih kapacitet in strokovnih potencialov zaposlenih,
- kadar je premešitev potrebna zaradi invalidnosti oziroma zmanjšane delovne sposobnosti delavca,
- kadar delavcu poteče ali preneha mandat za opravljanje del oziroma nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in ni bil ponovno izbran,
- kadar se v katalogu del oziroma nalog ukinejo določena dela ali se trajneje zmanjša ali poveča obseg del.

57. člen

Delavca praviloma ni mogoče razporediti na dela oziroma naloge za katere ne izpolnjuje pogojev v skladu s 54. členom tega pravilnika in aktom o sistematizaciji del oziroma nalog.

Izjemoma je možno razporediti delavca na dela oziroma naloge za katere se zahteva višja stopnja izobrazbe, kot jo ima delavec, vendar s pogojem, da za opravljanje del oziroma nalog ni ustreznih kandidatov, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje, vendar najdlje za eno leto.

Dejanska izobrazba delavca lahko odstopa od zahtevane izobrazbe za eno stopnjo.

Za vsako razporeditev delavca na delo oziroma nalog za katere ne izpolnjuje pogojev je potrebno soglasje delavca.

58. člen

Ce delavec trajneje ne dosega povprečnih rezultatov na delu oziroma nalogah, ga lahko OUDR na predlog vodje delovne enote obravnava tako, da imenuje tričlansko strokovno komisijo, ki oceni delo delavca.

Kadar strokovna komisija ugotovi, da delavec ne dosega povprečnih rezultatov na delu, poda o delavcu utemeljeno oceno in predlaga OUDR, da delavca razporedi na dela oziroma naloge, ki ustrezajo njegovim delovnim sposobnostim. Na podlagi predloga strokovne komisije sprejme OUDR ustrezen sklep. Delavcu, ki se ne ravna po sklepu OUDR preneha delovno razmerje v TOZD in DSSS.

Strokovna komisija, ki ocenjuje delavca, mora biti sestavljena iz članov, ki imajo enako ali višjo strokovno izobrazbo od delavca, ki ga ocenjujejo.

59. člen

OUDR lahko za določen čas razporedi delavca k nalogam, ki ne ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi, poklicu ali stroki. Ta razporeditev je možna v primeru višje sile, in sicer kadar se rešuje življenje ali imetje, ob nenadnih odsotnostih zaradi bolezni ali odpoklica na vojaške vaje, ter zaradi pomanjkanja surovin ali energije.

Razporeditev na druga dela oziroma naloge v smislu tega člena traja le toliko časa, kolikor trajajo izredne okoliščine.

60. člen

Delavec, ki je razporejen na druga dela oziroma naloge, je v skladu z določili 59. člena tega pravilnika dolžan opravljati drugo delo oziroma nalogo. Če to odkloni brez opravičenega razloga, huje krši delovno obveznost.

61. člen

Delavcu, ki je bil za nedoločen čas razporejen na druga dela in delovne naloge, se obračunava osebni dohodek po analitični oceni del oziroma nalog na katere je razporejen.

Delavec, ki je bil razporejen za določen čas, prejema osebni dohodek po analitski oceni del oziroma nalog, ki je za delavca ugodnejši, razen v primeru, ko je bil delavec začasno premeščen oziroma suspendiran z del oziroma nalog po lastni krivdi.

62. člen

Kadar delavec opravlja dela oziroma naloge delavca, ki je začasno odsoten zaradi bolezni, študijskega dopusta, odsotnosti z dela z nadomestilom oziroma brez nadomestila osebnega dohodka, udeležbe na vojaških vajah ali prestajanja zaporne kazni in taka odsotnost traja več kot 30 dni, opravljanje del oziroma nalog pa je glede na naravo dela nujno potrebno, je opravičen do osebnega dohodka za dela oziroma naloge, katere opravlja namesto odsotnega delavca, če je to zanj ugodnejše.

Določila iz tega člena ne veljajo za proizvodne delavce, ki so plačani po delu oziroma nalogah na katerih delajo.

63. člen

Delavec, ki ima več kot 20 let delovne dobe ali je starejši od 50 let oziroma delavka, ki je stara več kot 45 let in je zaposlena v OZD Cinkarna najmanj 10 let brez prekinitve, ima ob razporeditvah na druga dela oziroma naloge, osebni dohodek iz del oziroma nalog pred premestitvijo.

Določila iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo samo v primerih, ko premestitev narekujejo objektivni razlogi:

- ukinitve del oziroma nalog,
- zmanjšanje obsega poslovanja,
- reorganizacija službe ali delovne enote,
- zmanjšana finančna sposobnost delavca, ki ni uspel uveljavljati pokojninskega zavarovanja in s tem ustreznega nadomestila, po zdravniškem izvidu ni več sposoben za svoje delo in ni bilo mogoče izvesti premestitve na ustreznije ali enakovredno delo.

64. člen

Delavec je dolžan opravljati dela oziroma naloge, katere ne ustrezajo njegovi izobrazbi ali z delom pridobljeni dela zmožnosti, če mu je izrečen vzgojno varstveni ali drugi ukrep, zaradi katerega ne sme opravljati določenih del oziroma nalog, dokler traja pravnomočni ukrep prepovedi opravljanja del oziroma nalog.

65. člen

Delavca se lahko razporedi na delo v drugi kraj le z njegovo privolitvijo.

III. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI DELAVCEV V DELOVNEM RAZMERJU

66. člen

Delavci v TOZD in DSSS imajo predvsem naslednje pravice:

1. da volijo in so voljeni v organe samoupravljanja, če zakon ne določa drugače,

2. udeleževati se sej organov samoupravljanja,
3. dajati mnenja, pripombe oziroma predloge vsem samoupravnim aktom,
4. biti seznanjeni z delom samoupravnih organov,
5. postavljati vprašanja v zvezi z delom samoupravnih organov,
6. do pomoči pri delu, ki jim jo morajo nuditi sodelavci,
7. do izobraževanja — družbeno-ekonomskega in strokovnega izpopolnjevanja,
8. da sodelujejo pri organizaciji dela, vrednotenja svojega dela in urejanju medsebojnih odnosov v združenem dnelu,
9. da zahtevajo pojasnila, postavljajo vprašanja v zvezi z delom samoupravnih in drugih kolektivnih ter individualnih poslovnih organov,
10. da so obveščeni o rezultatih poslovanja, kadrovske problematiki, o stanju in gibanju proizvodnih sredstev, organizaciji poslovanja in drugih vprašanjih povezanih z delom in poslovanjem,
11. da so seznanjeni z osnovami in merili, po katerih se ugotavlja in obračunava osebni dohodek,
12. do pismenega obračuna osebnega dohodka in njegove revizije v delavčevi navzočnosti,
13. do drugih pravic določenih z ustavo in zakoni.

67. člen

Delavci v TOZD in DSSS imajo splošne in posebne obveznosti do sodelavcev s katerimi so združili svoje delo, do družbenih sredstev in do družbene skupnosti kot celote. Posebne obveznosti za delo oziroma naloge so določene v katalogu del oziroma nalog, tehnoloških navodilih in drugih samoupravnih aktih.

68. člen

Splošne delovne obveznosti delavcev v TOZD in DSSS so:

1. da redno in pravočasno prihajajo na delo po vnaprej določenem razporedu,
2. da opravljajo dela oziroma naloge določen delovni čas,
3. da ne zapuščajo dela med delovnim časom brez poprejšnje odobritve vodje dela,
4. da vestno in marljivo izvršujejo delovne naloge, ki so jim določene in samoupravne obveznosti ter pri tem uporabljajo vse svoje znanje in delovne sposobnosti,
5. da delajo več kot poln delovni čas, kadar je to odrejeno skladno s tem pravilnikom,
6. v primeru nepredvidenega izostanka iz dela morajo delavci sami ali po tretji osebi najpozneje v roku 24 ur obvestiti odgovornega vodjo dela in izostanek opravičiti,
7. da nenehno izpolnjujejo svoje delovne in samoupravljalne sposobnosti, da s svojim znanjem vpliva na samoupravno in strokovno izpopolnjevanje sodelavcev, da aktivno pomagajo uresničevati in razvijati samoupravne družbene odnose v sredini, kjer delajo,
8. da varuje delovna sredstva in premoženje TOZD in DSSS pred neopravičeno uporabo, odpravlja pomanjkljivosti in okvare oziroma o tem obvesti odgovorno osebo, da zavaruje sredstva in premoženje pred okvarami, uničenjem ali odtujitvijo ter vsak tak primer sporoči odgovorni osebi,
9. da maksimalno upošteva in izvaja varstvene ukrepe ter uporablja sredstva za varno delo, spoštuje in upošteva ukrepe požarne varnosti, sodeluje pri preprečevanju elementarnih in drugih nezdod ter njenih posledic med rednim delovnim časom in izven tega časa, če je tako odrejeno,
10. da se med delom tovariško in dostojno obnaša ter da ustvarja dobre tovariške odnose med delavci, da varuje poslovno tajnost in prispeva k ugledu TOZD oziroma DSSS in da opravlja vse druge naloge in obveznosti, katere so predvidene v aktu o sistematizaciji del oziroma nalog.

69. člen

Sklep, s katerim se odloči o pravici, obveznosti ali odgovornosti delavca, mora biti delavcu vročen v pisni obliki z obrazložitvijo in pravnim poukom.

70. člen

Poln delovni čas delavcev traja 42 ur tedensko. Z letnim planom (delovnim koledarjem) se določi delovni čas tako, da se 42 urni delovni teden izteče v teku koledarskega meseca oziroma leta.

Delovni teden traja praviloma 6 delovnih dni. Z razporeditvijo tedenskega delovnega časa se ne sme vpeljati manj kot pet delovnih dni v tednu. Sobota se šteje pri urejanju pravic in obveznosti iz dela kot delovni dan.

71. člen

Glede na značaj dela in tehnološki postopek se lahko uvede delo v eni, dveh ali treh izmenah.

Delovni čas je praviloma nedeljen. Samo izjemoma, kjer to zahteva narava dela, je dopustno uvesti deljen delovni čas. To določilo se nanaša na primere, kjer je to pri delu potrebno za nemoteno delo v TOZD in DSSS.

Začetek delovnega dneva v delovnih enotah z 8 urnim delovnim časom je ob 6., 14. in 22. uri ter se zaključi po 8. urah dela.

V dnevnih enotah s 7 urnim polnim delovnim časom je začetek dela ob 6., 14. in 22. uri ter se zaključuje po 7 urah dela.

Delovni čas na stroškovnem mestu svinčevi oksidi traja 6 ur in se šteje kot polni delovni čas.

Delovne enote in službe, ki imajo 3 proste sobote v mesecu, delajo v 8 urnem delovnem času;

72. člen

Na delih oziroma nalogah, kjer se opravlja delo v posebnih pogojih s škodljivimi vplivi na delovno sposobnost in zdravje delavcev, ki se z varstvenimi ukrepi ne dajo popolnoma odpraviti, delajo delavci skrajšan delovni čas. Dela oziroma naloge s takimi pogoji dela in trajanje delovnega časa za takšna dela in naloge so določena v aktu o sistematizaciji del oziroma nalog. Delovni čas, skrajšan v smislu tega člena, je izenačen s polnim delovnim časom, delavci, ki delajo na teh delih, imajo enake pravice kot delavci, ki delajo poln delovni čas.

73. člen

Delavec v delovnem razmerju, ki opravlja dela oziroma naloge, za katere je določen krajši delovni čas od polnega delovnega časa ima pravico skleniti delovno razmerje v več temeljnih organizacijah oziroma delovnih skupnostih pod pogoji in na način, ki ga določa ta pravilnik in zakon o delovnih razmerjih.

74. člen

Delavec, ki dela poln delovni čas, sme izjemoma delati še v eni temeljni organizaciji, vendar največ tretjino polnega delovnega časa po prejšnjem soglasju temeljnih organizacij, in sicer kadar gre za dela oziroma naloge:

- strokovnjakov, katerih sodelovanje je iz strokovnih razlogov nepogrešljiva strokovna pomoč pri proučitvi, urejanju in izvajanju nalog ali vprašanj, če ne gre za avtorsko delo,
- v temeljnih organizacijah v izobraževalni in kulturni dejavnosti kjer je smotrno sodelovanje strokovnjakov s prakso,
- strokovnjakov, glede katerih je koristno, da se na tak način zagotovi njihovo sodelovanje pri znanstveno raziskovalnem delu, če ne gre za avtorsko delo,
- pri sodelovanju v delu raznih stalnih kolegijskih teles, narava dela pa zahteva sodelovanje strokovnjakov.

Hkrati se temeljni organizaciji in delavec dogovorijo o delovnem času, ki ga bo delavec prebil pri opravljanju del oziroma nalog v drugi temeljni organizaciji in o načinu opravljanja takih del oziroma nalog.

75. člen

Do skrajšanja delovnega časa imajo pravico tudi delavci, za katere je invalidska komisija ugotovila, da niso sposobni opravljati dela v polnem delovnem času ter rekonvalescenti.

Skrajšan delovni čas v smislu tega člena lahko dela tudi delavka — mati otrok po določilih tega pravilnika.

76. člen

TOZD in DSSS lahko uvede delo preko polnega delovnega časa. Delavec je dolžan delati preko polnega delovnega časa v primerih, da doleti TOZD oziroma OZD elementarna ali druga nesreča in je nujno, da rešujemo življenje in imetje. Tako delo lahko traja le koliko časa, kolikor je potrebno, da se rešijo človeška življenja ali obvarujejo materialna sredstva.

77. člen

Delavec je dolžan delati več kot poln delovni čas še v naslednjih primerih:

- da se prepreči kvarjenje surovin in materialov,
- kadar je treba nadaljevati začeto delo, katerega ustavitev bi povzročila občutno materialno škodo ali bi bilo ogroženo zdravje in življenje občanov,
- da se odstranijo ali preprečijo okvare na delovnih sredstvih in se s tem prepreči večji zastoj v proizvodnji,
- da se pravočasno izvršijo pogodbene in zakonske obveznosti, ki jih ni možno izpolniti v rednem delovnem času zaradi pomanjkanja delavcev,
- da se zaradi nepredvidene odsotnosti delavcev zagotovi nemoten potek dela.

Delo delavcev v tem členu se šteje kot poseben delovni pogoj.

78. člen

Delo preko polnega delovnega časa lahko traja samo toliko časa, kolikor je nujno potrebno, največ pa 12 ur na teden.

79. člen

Na delih oziroma nalogah, ki potekajo z neprekinjenim obratovanjem mora delavec delati toliko časa, dokler ni predal dela delavcu naslednje izmene, vendar le na delih, kjer je to nujno potrebno in bi zaradi tega nastala večja materialna škoda. Takšno delo lahko traja 4 ure nad polnim delovnim časom in se šteje kot delo v podaljšanem delovnem času ter se tako tudi vrednoti.

80. člen

O uvedbi dela preko polnega delovnega časa odloča delavski svet TOZD in DSSS, ki lahko za take odločitve pooblasti odgovornega vodjo delovne enote.

Delavec, ki meni, da je z uvedbo podaljšanega delovnega časa kršena pravica do omejenega delovnika, lahko vloži zahtevek za varstvo pravic pri samoupravnem organu prvega odstavka tega člena. Zahtevek za varstvo pravic ne zadrži izvršitev odločbe o uvedbi dela preko polnega delovnega časa.

81. člen

Delo v podaljšanem delovnem času, razen v primeru višje sile, je poseben delovni pogoj. Osnove in merila za obračunavanje osebnega dohodka za delo v podaljšanem delovnem času ureja pravilnik o delitvi osebnih dohodkov.

82. člen

Dela v podaljšanem delovnem času oziroma preko polnega delovnega časa ni mogoče naložiti delavki med nosečnostjo, materi z otrokom do enega leta starosti, delavcu, ki še ni star 18 let, delavcu, ki bi mu po zdravniškem izvidu tako delo poslabšalo zdravstveno stanje, niti invalidu.

Nočno delo

83. člen

Delo opravljeno v delovnem času med 22. in 5. uro naslednjega dne se šteje kot nočno delo.

Izmenе, ki pričnejo v 3. izmeni (nočna izmena) ob 21. oziroma ob 22. uri in končajo delo ob 5. oziroma ob 6. uri naslednjega dne, so upravičene do dodatka za nočno delo za celotno opravljeno delo v nočni izmeni.

Nočno delo velja kot poseben delovni pogoj, ki se ga mora upoštevati pri urejanju pravic delavcev in delitvi osebnih do-

hodkov. Če niso zagotovljeni varstveni ukrepi, ki jih določajo zakonski predpisi in samoupravni akti, lahko delavec odkloni nočno delo.

Delo ob nedeljah in državnih praznikih

84. člen

Nedelja je praviloma prosti dan. Izjemoma je mogoče uvesti delo ob nedeljah, in sicer občasno zaradi nujnega ali neodložljivega procesa in stalno v delovnih enotah z neprekinjeno proizvodnjo ter v delovnih enotah, kjer je potreben stalen nadzor.

Nedeljsko delo se šteje kot poseben delovni pogoji, ki se mora upoštevati pri delitvi osebnih dohodkov kot posebna stimulacija.

Za nedeljsko delo štejemo delo opravljeno med 6. uro v nedeljo do 6. ure v ponedeljek.

85. člen

Dnevi državnih praznikov so praviloma prosti dnevi z nadomestilom osebnega dohodka. Izjemoma je mogoče odrediti delo na državni praznik na delih in delovnih nalogah, kjer poteka tehnološki proces kontinuirano in ob nujnih ali neodložljivih delih.

Delo ob državnem prazniku je poseben delovni pogoji, kateri se mora upoštevati pri delitvi osebnega dohodka.

Če sovpada državni praznik z nedeljo, se praznovanje prenese na naslednji dan, kolikor sovpada z nedeljo republiški praznik, se praznovanje ne prenese na delovni dan in delavci nimajo pravice do nadomestila osebnega dohodka. Pravico do nadomestila osebnega dohodka za čas praznika imajo delavci takrat ko je republiški praznik sovpada z delovnim dnevom oziroma, ko je delavec po razporedu dolžan delati. V primeru, da sovpada državni praznik na prosto soboto, ne pripada na ta dan delavcu, ki ne dela, nadomestilo osebnega dohodka.

Delo ob državnem prazniku je delo, katero je opravljeno med 6. uro na dan praznika in 6. uro naslednjega dne po prazniku.

V. ODMORI, POČITEK, DOPUST IN DRUGE ODSOTNOSTI

Odmor in počitek

86. člen

Delavec, ki dela v nedeljenem polnem delovnem času, ima pravico do 30 minutnega odmora.

Delavci v posebnih delovnih pogojih imajo pravico do eno urnega odmora.

Delavec, ki dela v podaljšanem delovnem času, ima pravico do dodatnih 15 minut odmora, če tako delo traja najmanj 3 ure.

Čas odmora se ne sme določiti na začetku ali koncu delovnega časa. Čas odmora se šteje v delovni čas.

V času odmora med delovnim časom, delavec ne sme zapustiti območja OZD.

87. člen

Delavec ima pravico med dvema zaporednima delovnima dnevnoma, do 12 urnega nepretrganega počitka.

Delavec ima prav tako pravico do 24 urnega nepretrganega tedenskega počitka, kateri je praviloma na nedeljo.

88. člen

Delavec, ki dela na dan tedenskega počitka, ima pravico do enega dneva počitka v naslednjem tednu. Dan tedenskega počitka je določen z delovnim urnikom, vodja delovne enote in delavec pa se lahko dogovorita tudi za drug delovni dan.

Delavec, ki dela v izmenskem delu, ima najmanj enkrat mesečno pravico do tedenskega počitka na nedeljo.

Letni dopust

89. člen

Delavec ima pravico do letnega dopusta po šestih mesecih nepretrganega dela. Če delavec v koledarskem letu ne izpolnjuje tega pogoja, ima pravico do skrajšanega letnega dopusta sorazmerno z časom prebitim na delu.

Sorazmerni deli dopusta se zaključujejo s celimi dnevi in zaokrožijo navzdol.

Sorazmerni delež dopusta mora delavec pred koncem koledarskega leta uveljaviti v kadrovskem sektorju.

90. člen

Letni dopust traja najmanj 18 dni in največ 30 delovnih dni v koledarskem letu. Delavci, ki izpolnjujejo posebne pogoje, imajo lahko več kot 30 dni letnega dopusta, vendar pa ne več kot 35 dni.

91. člen

Delavec izrabljuje dopust v TOZD v kateri si je pridobil pravico do njegove izrabe. V kolikor sklene delovno razmerje z delavci druge TOZD, se lahko TOZD v soglasju z delavcem dogovorita, da dopust v celoti izrabljuje v TOZD, kjer mu je prenehalo delovno razmerje, ali del dopusta prenese v novo TOZD. Tak dogovor mora biti sklenjen pismeno.

92. člen

Delavci TOZD in DSSS se se dogovorili, da se za dolžino letnega dopusta upoštevajo naslednji kriteriji:

- težina dela (telesni in duševni napor, škodljivi vplivi okolja na zdravje delavca, nočno delo),
- delovna doba in druga obdobja, ki štejejo v delovno dobo,
- posebne socialne razmere, matere z otroci, invalidnost, mladoletniki,
- starost nad 50 let; telesna okvara od 40 % do 60 %
- telesna okvara nad 60 %

93. člen

Minimalni letni dopust znaša 18 delovnih dni in se šteje kot osnova za odmero letnega dopusta, kateri se prišteje:

1. za težino dela in duševni napor 3 dni
  - a) delavcem na vodilnih delih in delovnih nalogah in individualnim poslovnim organom,
    - proizvodnim delavcem, ki delajo na delih in delovnih nalogah za katere se zavarovalna doba šteje s povečanjem 6 mesecev v letu.
    - delavcem, ki delajo v letu za katerega se odmerja letni dopust najmanj 6 mesecev na troizmenskem delu
  - b) za težino dela in duševni napor 2 dni
    - delavcem, ki delajo na vodstvenih delih, in delovnih nalogah, za katere se zahteva visoka ali višja strokovna izobrazba in prvimi valjačem v obratu valjarne, delavcem, ki delajo na rentgenskih napravah.
  - c) za težino dela in duševni napor 1 dan
    - delavcem ki delajo na delih in delovnih nalogah za katere se zahteva visoka ali višja strokovna izobrazba.
2. Za delovno dobo 1 dan
  - Nad 3 leta do 5 let 3 dni
  - Nad 5 let do 10 let 4 dni
  - Nad 10 let do 15 let 6 dni
  - Nad 15 let do 20 let 8 dni
  - Nad 20 let do 25 let 10 dni
  - Nad 25 let do 30 let 12 dni
  - Nad 30 let 12 dni

Za delovno dobo pri odmeri letnega dopusta se upošteva zaključno delovno leto, ki ga bo delavec dosegel do konca leta za katerega se določi oziroma odmerja dopust.

94. člen

- Zaradi socialnih in zdravstvenih razmer se delavcu podaljša letni dopust, določen v tem pravilniku še v naslednjih primerih:
- materi z enim otrokom do 7 let starosti 1 dan
  - materi z dvema ali več otroki do 7 let starosti 2 dni
  - delovnim invalidom druge in tretje kategorije ostalim invalidom s telesno okvaro in vojaškim vojnimi invalidom s telesno okvaro nad 40 do 60 % 2 dni
  - telesna okvara nad 60 % 5 dni

95. člen

Delavec udeleženec v NOB, kateremu je priznana udeležba

z enojno ali dvojno delovno dobo, ima pravico do dodatnega dopusta 1 dan na vsako začeto leto udeležbe v NOB.

96. člen

Navedeni dodatki, zaradi katerih se delavcu podaljša letni dopust 18 dni, se medsebojno ne izključujejo, razen v primerih, ko skupni seštevek dopusta znaša več kot 30 delovnih dni.

97. člen

Delavci oziroma delavke, ki so starejše od 50 let, jim letni dopust poveča še za pet dni, vendar skupni seštevek letnega dopusta po vseh kriterijih ne sme presegati 35 dni.

98. člen

Delavec, ki še ni star 18. let, ima pravico do letnega dopusta po osnovah in merilih, ki veljajo za druge delavce povečan za 7 delovnih dni.

99. člen

Delavcu se v letni dopust štejejo proste sobote oziroma prosti dnevi in se mu tako število dni letnega dopusta zmanjša z ozirom na dolžino pridobljenega celotnega letnega dopusta:

— od 18 do 20 dni dopusta se odštejeta	2 dneva
— od 21 do 28 dni dopusta se odštejejo	3 dnevi
— za 29 dni in več dopusta se odštejejo	4 dnevi

100. člen

Delavcem, ki delajo na delih oziroma nalogah na katerih traja delovni dan 7 ur, se skupni pridobljeni dopust ne zmanjša.

101. člen

Delavec ima pravico izkoristiti dopust v tekočem koledarskem letu. Neizkoriščen dopust se ne prenaša v naslednje koledarsko leto, razen v primerih, ko delavec nastopi dopust konec leta ter ga brez presledka nadaljuje v naslednjem letu. Če je TOZD in DSSS kriva, da delavec ni izkoristil dopusta, je odškodninsko odgovorna delavcu.

102. člen

Delavec ima pravico izkoristiti letni dopust z nepretrganim trajanjem. Na zahtevo delavca oziroma z njegovo privolitvijo lahko delavski svet TOZD in DSSS, ko sprejema načrte dopustov, razdeli dopust. Pri taki razdelitvi pa mora delavec izkoristiti 12 dni dopusta v nepretrganem trajanju.

Enkrat letno do 3 dni dopusta lahko delavec koristi po lastni potrebi. O tem mora 3 dni pred nastopom obvestiti predpostavljene vodje.

103. člen

Predlog o dolžini letnega dopusta za vsakega delavca pripravi kadrovski sektor.

Predlog te razporeditve koriščenja letnega dopusta pripravi vodja delovne enote in pri tem upošteva delavčeve želje glede razporeditve.

Načrt razporeditve in sklep o trajanju letnih dopustov sprejema delavski svet TOZD in DSSS najpozneje do 30. aprila za tekoče leto.

Delavcu mora biti zagotovljeno koriščenje dopusta po naprej sprejetem programu.

104. člen

Delavski svet TOZD in DSSS lahko na predlog direktorja ali na predlog generalnega direktorja odloči, da gredo delavci posamezne delovne enote vsi hkrati na kolektivni dopust.

105. člen

Delavec mora sprejeti najpozneje do 15. maja za tekoče leto pisмено obvestilo o dolžini trajanja letnega dopusta. Obvestilo izda kadrovski sektor na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD

in DSSS. O koriščenju letnega dopusta mora biti delavec obveščen vsaj 30 dni pred nastopom dopusta.

106. člen

Delavcu, ki med letnim dopustom zboli, se čas odsotnosti zaradi bolezni ne šteje v letni dopust. Po prekinitvi bolezenskega dopusta do katerega je prišlo med letnim dopustom, delavec praviloma nadaljuje z letnim dopustom.

Po sporazumu z vodjem stroškovnega mesta, lahko preostali del dopusta izkoristi tudi v drugem času.

Od letnega dopusta se ne odbijajo odsotnosti z dela, ki se po zakonu in samoupravnih aktih s področja pokojninsko invalidskega zavarovanja štejejo v delovno dobo.

Za dneve letnega dopusta ima delavec pravico do nadomestila osebnega dohodka, ki je enak višini povprečnega osebnega dohodka za redni delovni čas v zadnjih 3 mesecih pred mesem, v katerem delavec nastopi letni dopust.

Odsotnost z dela zaradi bolezni

107. člen

Delavcu odobri odsotnost z dela zaradi bolezni (bolniški stalež) zdravnik obratne ambulante Cinkarne. V času odsotnosti zaradi bolniškega staleža ima delavec pravico do nadomestila osebnega dohodka, po zakonu, samoupravnih aktih zdravstvenega zavarovanja, po pravilniku osebnega dohodka za čas bolezni do 30 dni.

108. člen

Višina nadomestila zaradi odsotnosti z dela do 30 dni v smislu prejšnjega člena znaša najmanj 90 % povprečnega osebnega dohodka delavca v skladu s pozitivno zakonodajo.

Odsotnost z dela z nadomestilom osebnega dohodka

109. člen

Delavec ima pravico biti odsoten z dela še v naslednjih primerih, ko ima tudi pravico do nadomestila osebnega dohodka:

— ob sklenitvi zakonske zveze	1 dan
— oče ob rojstvu otroka	1 dan
— ob smrti ožjih sorodnikov (starši, zakonec, otroci, bratje, sestre, očim, mačeha, pastorke, polbratje in pol sestre)	3 dni
— v primeru selitve družine	1 dan
— darovalec krvi za vsako udeležbo v akciji	1 dan

Odsotnost za vse zgoraj navedene primere v koledarskem letu skupaj ne sme presegati 7 dni.

Odsotnost ugotovi na predlog delavca predpostavljeni vodja. Vodja zahteva od delavca potrdilo, da bo ali da je nastopil razlog, zaradi katerega im delavec pravico do odsotnosti z nadomestilom osebnega dohodka. Če delavec ne more dokazati, da je nastopil primer, odsotnost pa je izkoristil, se odsotnost šteje za neopravičeni izostanek z dela in kršitev delovne obveznosti.

109.a člen

Delavci, ki začasno prebivajo v občini Celje in so od svojega stalnega bivališča oddaljeni nad 250 kilometrov ter živijo ločeno od svojih družin, imajo pravico v času letnega dopusta enkrat letno na stroške TOZD obiskati kraj stalnega bivališča.

Do te ugodnosti je upravičen le delavec, ki si že pridobi pravico do letnega dopusta.

Potrdilo o stroških prevoza predloži delavec v kadrovski sektor. Stroški prevoza se mu poravnajo pri naslednjem obračunu OD v višini drugega razreda vlaka ali avtobusa.

110. člen

V primerih opravljanja dejavnosti širšega družbenega pomena, ki se nanašajo predvsem na delo v DPO, društvih, lahko o izredni plačani odsotnosti z dela odloča poslovni odbor. Taka odsotnost lahko traja več kot 7 dni.

111. člen

Delavec, ki se izobražuje ob delu, ima pravico do odsotnosti

z dela z nadomestilom osebnega dohodka. Primere, pogoje trajanja odsotnosti in višino nadomestila obsega dohodka, ureja samoupravni akt o izobraževanju.

112. člen

Če se v času koriščenja letnega dopusta pojavi dogodek, zaradi katerega ima delavec pravico do odsotnosti z nadomestilom osebnega dohodka, se letni dopust podaljša za dneve izredne plačane odsotnosti z dela.

V primeru iz prvega odstavka tega člena mora delavec ob nastopu takega dogodka obvestiti svojega vodjo enote, ki je pristojen za odobritev take odsotnosti.

113. člen

Delavec lahko izkoristi izredni plačani dopust ob nastanku dogodka, v primerih pod točko 1., 2. in 5. 109. člena pa lahko odsotnost koristi v roku 3 dni od nastanka dogodka.

Če delavec ne izkoristi pravice do odsotnosti z dela skladno z prvim odstavkom tega člena, mu ta pravica preneha.

114. člen

Delavec, ki je odsoten z dela zaradi vpoklica na vojaško vajo, predvojaško vzgojo, na vaje civilne zaščite ali teritorialne obrambe ali zaradi drugih organov, v katere je klican brez svoje krivde, ima pravico do nadomestil osebnega dohodka, če to dokaže z ustreznim pozivom.

Za odsotnost, ki traja več kot tri delovne dni, izda odločbo kadrovski sektor na osnovi poziva, katerega mora delavec predložiti takoj, ko ga prejme. Odsotnost z dela do tri dni ureja delavec z vodjem enote.

Nadomestilo osebnega dohodka izplača delavcu TOZD in DSSS na račun organa, ki je delavca poklical.

Odsotnost z dela brez nadomestila osebnega dohodka

115. člen

Delavec ima pravico biti odsoten z dela brez nadomestila osebnega dohodka v nujnih primerih in ob pogojih, da odsotnost ne bo povzročila v TOZD in DSSS večje materialne škode, v naslednjih primerih:

- za nego bolnega družinskega člana, ki nima pravice do bolniškega staleža,
- za študij ob delu, ki ni v planu izobraževanja ob delu,
- v primerih elementarnih in drugih nezgod na lastnem imetju, če je ta odsotnost daljša od odobrene plačane odsotnosti,
- za delo v društvih in organizacijah,
- pred odhodom v JLA, ko nima pravice do plačane odsotnosti,
- za urejanje drugih zadev osebnega značaja.

Odsotnost z dela sme po določilih tega člena v tekočem letu trajati v presledkih do 30 dni, le pod drugo točko pa več kot 30 dni.

Med odsotnostjo po določilih tega člena delavčeve pravice mirujejo. Delavec je za dneve odsotnosti po tem členu dolžan poravnati obveznosti iz socialnega zavarovanja.

116. člen

Delavec, ki je vpoklican na odsluženje vojaškega roka, pa nima pravice do plačane odsotnosti z dela, ima pravico do 5 dni neplačane odsotnosti z dela. V tem primeru poravnata dajatev iz socialnega zavarovanja TOZD in DSSS.

117. člen

Odsotnost z dela brez nadomestila osebnega dohodka odobri OUDR. Za takšno odobritev mora delavec podati pismeni predlog.

Druge odsotnosti z dela

118. člen

Delavec, ki je odsoten z dela zaradi odsluženja oziroma odsluženja vojaškega roka, se je dolžan v roku 30 dni od dneva, ko mu je zaključena vojaška knjižica, javiti v TOZD in DSSS.

Delavec ima pravico opravljati dela oziroma naloge, ki jih je

opravljal pred odhodom v JLA. Če so ta dela oziroma naloge bile v tem času ukinjene, ima delavec pravico biti razporejen na delo in delovne naloge, ki ustrezajo njegovi izobrazbi in ostalim sposobnostim. Ta določila veljajo tudi za delavca, ki je odsoten zaradi opravljanja družbeno-političnih funkcij, za katere je bil izvoljen.

VI. VARSTVO DELAVCEV

119. člen

Delavec ima pravico do varstva pri delu. Delo mora biti organizirano tako, da delavec z ustreznimi delovnimi in psihofizičnimi sposobnostmi ob normalnih pazljivostih lahko opravlja delo in pri tem ni ogroženo njegovo življenje, zdravje in življenje ter zdravje sodelavcev.

120. člen

Zaradi ugotovitve zdravstvenih in psihofizičnih sposobnosti za varno opravljanje dela je delavec dolžan, da opravi predpisni zdravstveni in drugi pregled v obratni ambulanti ali na medicini dela.

121. člen

Če delavcu grozi neposredna nevarnost za življenje, ker ni bilo zagotovljeno predpisano varno delo, ima pravico odkloniti delo ter zahtevati, da se nevarnost v čim krajšem času odkloni. Za čas upravičene odklonitve dela ima delavec pravico biti razporejen na drugo ustrezno delo. Če delavec ni razporejen na drugo delo, ima pravico do nadomestitve osebnega dohodka, kakor da bi bil na svojem delu.

122. člen

Podrobnejša določila s področja varstva pri delu urejuje spozorazum o varstvu pri delu in varstvu okolja.

Varstvo žena

123. člen

Delavke v delovnem razmerju imajo pravico do posebnega varstva med nosečnostjo, porodom in v zvezi z materinstvom.

124. člen

V katalogu del in delovnih nalog so določena dela, katera ženske zaradi materinstva, še zlasti med nosečnostjo ne smejo opravljati. Tašna dela je dolžna služba za varstvo pri delu v sodelovanju z medicino dela določiti in jih samoupravno ter družbeno strokovno utemeljiti.

125. člen

TOZD je enkrat letno dolžna preverjati razloge zaradi katerih ženske ne smejo opravljati določenih del in delovnih nalog ter so dolžne prilagajati sprejete varstvene ukrepe znanstvenemu in tehničnemu napredku.

126. člen

Delavke ni mogoče razporediti na tro izmensko delo, če takšno delo zahteva poseben fizični napor in kjer delovni pogoji občutno vplivajo na zdravje in življenje delavcev.

127. člen

V TOZD lahko delajo delavke na nočnem delu samo na tistih delih oziroma nalogah za katera je sekretariat za delo dal ustrezno soglasje.

Ob pogoji iz prejšnjega odstavka sme delavka samohranilka, ki ima otroka mlajšega od 7 let, biti razporejena na nočno delo le, če s tem soglašata. Soglasje mora biti sklenjeno pismeno.

128. člen

Delavka med nosečnostjo, ali ko ima otroka starega do enega leta, ne sme delati več kakor polni delovni čas niti ponoči.

Isto pravico ima tudi oče otroka, če mati umre ali zapusti otroka.

Delavka nosečnica ima pravico do porodniškega dopusta v skladu z zakonom.

Po zdravniškem izvidu sme nastopiti dopust 45 dni pred porodom, mora pa ga nastopiti 28 dni pred porodom. Delavka ima pravico do porodniškega dopusta 105 dni.

Po izteku tega roka ima pravico:

— nadaljevati porodniški dopust še 141 dni ali, delati 4 ure na dan do 12. meseca starosti otroka.

Razpored skrajšanega delovnega časa v smislu tega člena določita delavka in vodja delovne enote sporazumno.

Delavka je dolžna podati kadrovskemu sektorju pismeno izjavo o načinu koriščenja pravic iz določila tega člena, ter zdravniško potrdilo o utemeljitvi zahteve. Pravice iz tega člena pripadajo tudi očetu ali skrbniku otroka.

129. člen

Delavka oziroma delavec z otrokom starim do 12 mesecev, ko dela 4 ure na dan, ima pravico do udeležbe pri delitvi sredstev za osebni dohodek po dejansko opravljenem delovnem času, za čas odsotnosti pa nadomestilo osebnega dohodka po določilih predpisov o zdravstvenem zavarovanju.

Delavka, ki dela manj kot polni delovni čas, otrok pa je star od 12 mesecev do 3 let, ima pravico do udeležbe pri delitvi sredstev za osebne dohodke za čas dejansko opravljenega dela.

130. člen

Če se rodi mrtev otrok, ali če umre med porodniškim dopustom, ima delavka pravico, da izkoristi porodniški dopust še tako dolgo, kolikor je po odredbi zdravnika potrebno, da se telesno in duševno opomore, v vsakem primeru pa najmanj 42 dni po porodu.

Varstvo mladine

131. člen

Delavci, ki še niso dopolnili 18 let starosti uživajo pri delu posebno varstvo. Takim delavcem se ne sme naložiti težko fizično delo, niti drugih del, ki lahko škodljivo vplivajo na življenje in zdravje mladega delavca. Taka dela oziroma naloge so navedene v samoupravnem sporazumu o varstvu pri delu in katalogu del oziroma nalog.

Delavcu iz prvega odstavka tega člena ni mogoče naložiti dela, ki traja dalj kot polni delovni čas, niti da dela ponoči med 22. in 6. uro naslednjega dne.

Varstvo invalidov

132. člen

Delavec pri katerem nastopi invalidnost, ima pravico opravljati svoje oziroma drugo ustrezno delo, če ga lahko opravlja glede na preostalo delovno zmožnost, brez poklicne prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije.

133. člen

Da se omogoči delavcu, ki je postal invalid, ali mu je zmanjšana delovna sposobnost in je s poklicno rehabilitacijo ali brez nje sposoben za določeno delo, opravljati to delo uspešno in dosežati osebni dohodek po delovnih uspehih in vrednosti svojega prispevka v višini kot jih dosežajo drugi delavci pri takih delih, je dolžan TOZD in OZD kot celota z ustreznimi sredstvi in pripomočki takemu delavcu delovno okolje urediti pred dokončno razporeditvijo na delo.

OUDR mora v sodelovanju s kadrovskim sektorjem v TOZD oziroma OZD zagotoviti delo delovnemu invalidu, ki ni več sposoben opravljati svojega dela zaradi zmanjšane zdravstvene ali fizične zmožnosti in je s poklicno rehabilitacijo usposobljen za določeno delo. Stroški usposabljanja delovnega invalida ali morebitna razlika do osebnega dohodka v času usposabljanja, kadar je invalid premeščen, ne po svoji krivdi v drugo TOZD in DSSS, grejo v breme TOZD, v kateri je delal pred nastankom invalidnosti. Taka razlika mu pripada v primeru, ko ni uspel uveljavljati te pravice po predpisih pokojninsko invalidskega zavarovanja.

Delavcu invalidu druge in tretje kategorije ne more prenehati delovno razmerje zaradi invalidnosti, če mu poprej ni zagotovljeno ustrezno delo v drugih TOZD. Delovno razmerje mu lahko preneha le po njegovi želji.

134. člen

V času trajanja poklicne rehabilitacije pripada delovnemu invalidu razlika med zneskom, ki mu pripada po zakonu o pokojninsko invalidskem zavarovanju in statutu SPIZ do zneska, ki bi ga prejel za opravljanje del oziroma nalog, za katere se usposablja. Ta razlika se določi tako, da se ugotovi povprečni OD skupine delavcev, ki delajo na delih oziroma nalogah za katere se delovni invalid usposablja in se primerja z dohodkom delavca, ki se za ta dela usposablja. Povprečni OD se izračuna za obdobje 3 mesecev pred pričetkom rehabilitacije delovnega invalida.

135. člen

TOZD in DSSS je v skladu z zakonom dolžna zaposliti invalidne osebe po njihovih sposobnostih ter mora v primeru, ko ima na razpolago ustrezno delo, za katero se je prijavilo več oseb, ki iščejo delo, dati prednost nezaposlenim invalidnim osebam, če ustrezajo njihove strokovne in druge zmožnosti zahtevam tega dela.

OUDR je dolžan s sklepom obvestiti tako osebo o odklonitvi njene prednostne pravice pri zaposlitvi iz prejšnjega odstavka. Zoper sklep OUDR lahko takšna oseba sproži zahtevek za varstvo pravic pri delavskemu svetu TOZD in DSSS. TOZD in DSSS je dolžna v katalogu del oziroma nalog določiti dela oziroma naloge, ki jih lahko opravljajo invalidne osebe.

136. člen

Delavcu, ki ima zaradi zmanjšanja zdravstvene in delovne zmožnosti pravico do skrajšanega delovnega časa, se ta dnevni delovni čas ne poveča v pet dnevni delovni teden.

137. člen

Starejši delavci uživajo posebno varstvo. Starejšemu delavcu ali delavki z dopolnitvijo 50 let starosti se ne smejo naložiti dela oziroma naloge, ki so pretežno telesna dela in druga dela, ki so zdravju lahko škodljiva.

VII. IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE

138. člen

Delavec ima pravico in obveznost, da ob delu in na način ter ob pogojih, ki jih določa ta pravilnik in samoupravni akt o izobraževanju v skladu s programom razvoja TOZD in OZD kot celote ter načrta kadrovske politike, stalno izpopolnjuje svoje delovne, psiho-fizične in upravljalne sposobnosti. To pa zlasti s praktičnim delom, strokovnim izobraževanjem in usposabljanjem v Cinkarni Celje ali drugih izobraževalnih in strokovnih institucijah.

Kadrovski sektor izvaja v skladu s potrebami in programi razvoja TOZD in DSSS program izobraževanja ter organizira vse oblike strokovnega izpopolnjevanja. Načrtovanje in financiranje izobraževalne dejavnosti je urejeno s samoupravnim sporazumom.

139. člen

Delavec, ki dela na delih oziroma nalogah, za katere ni možno izobraževanje v okviru rednih izobraževalnih institucij, ima pravico in dolžnost, da si pridobi ustrezno kvalifikacijo s funkcionalnim izobraževanjem in usposabljanjem v OZD Cinkarne.

140. člen

Delavec na delih oziroma nalogah, za katere so predvidene tehnološke oziroma organizacijske spremembe, se je dolžan usposabljevati za druge — nove zadolžitve, to pa mu mora TOZD omogočiti.

Delavci OZD Cinkarne Celje so se dogovorili, da za pridobivanje kadra z visoko, višjo ali srednjo šolo določijo ustrezne oblike štipendiranja. Plan štipendiranja je sestavni del izobraževanja in ga sprejema delavski svet TOZD oziroma DSSS. S planom štipendiranja se določi število štipendij, stopnja in smer študija. Štipendijsko politiko OZD Cinkarna Celje urejuje posebni samoupravni akt.

141. člen

Delavec, ki se izobražuje ob delu, lahko uživa posebne ugodnosti za študij, ki so določeni v aktu o izobraževanju, če je njegovo izobraževanje v skladu s kadrovske politiko TOZD in DSSS.

Delavcu, ki se izobražuje ob delu, odobri posebne ugodnosti poslovni odbor OZD na prošnjo delavca in predlog OUDR.

VIII. ODGOVORNOST ZA DELOVNE OBVEZNOSTI

142. člen

Delavci so osebno in vzajemno odgovorni za izvrševanje delovnih obveznosti, ki izhajajo iz delovnega razmerja.

Odgovornost je disciplinska in odškodninska. Delavec je za izvrševanje delovnih obveznosti disciplinsko odgovoren za vsako obliko krivde, odškodninsko pa, če dejanje stori namenoma ali iz hude malomarnosti.

143. člen

Delavci v TOZD in DSSS so določili, da se začne postopek za ugotavljanje disciplinske odgovornosti delavca na zahtevo delavskega sveta, individualnega poslovnega organa, organa samoupravne delavske kontrole, družbenega pravobranilca samoupravljanja ali sindikata.

Vsak delavec, ki izve za kršitev delovne obveznosti, ima pravico in dolžnost, da da pobudo za uvedbo disciplinskega postopka.

Disciplinska odgovornost

144. člen

Delavec je po določitvah zakona o združenem delu, zakona o delovnih razmerjih in tega pravilnika disciplinsko odgovoren za kršitve delovnih obveznosti in druge kršitve delovne discipline.

Disciplinsko odgovornost delavca ugotavlja disciplinska komisija na podlagi pravilnika o disciplinskih ukrepih.

Delavec osebno odgovarja za lažjo in hujšo kršitev delovnih obveznosti določenih s tem pravilnikom.

Lažje kršitve

145. člen

1. Če zamuja na delo ali neopravičeno zapušča delo pred koncem delovnega časa brez odobritve neposredno nadrejenega,
2. Če en dan neopravičeno izostane z dela,
3. Če malomarno, netočno, neodgovorno ali nestrokovno izvršuje, ali zanemarja delovne obveznosti in ima tako delo manjše posledice za proizvodni proces,
4. Če grozi ali kako drugače prizadene ugled sodelavca ali odgovornega delavca med delom ali v zvezi z delom,
5. Če se kot priča ali izvedenec brez opravičenega razloga ne odzve vabilu na obravnavo pred disciplinsko komisijo,
6. Če neekonomično izkorišča sredstva za proizvodnjo in delovni čas,
7. Če povzroča manjše neredne ali prepire na delu ali v zvezi z delom,
8. Če opusti ukrepe za varstvo pri delu: neuporabljanje posebne varnostne opreme ter varnostnih naprav — z manjšimi posledicami ali brez njih,
9. Če v roku 24 ur ne opraviči odsotnost z dela,
10. Če omejuje delovne in samoupravne pravice sodelavcem brez posledic,
11. Če zlorablja položaj ali prekorači dana pooblastila z manjšimi posledicami,
12. Če ne prijavi kršitev delovne obveznosti za katero je izvedel,

13. Če krši varovanje poslovne tajnosti brez posledic ali osebne koristi,
14. Če neopravičeno odkloni izvršitev delovnih nalog z manjšimi posledicami,
15. Če napačno ali nepravočasno informira samoupravne organe in samoupravne delovne skupine ali sodelavce brez bistvenih posledic,
16. Vsaka kršitev ali opustitev dejanja, ki ovira ali onemogoča pravilno ali čim hitrejšo poslovanje TOZD in DSSS, če ni večjih posledic,
17. Zapuščanje dela med delovnim časom zaradi dela ki ni v zvezi z TOZD in DSSS,
18. Kršitev zakonskih predpisov ali samoupravnih aktov z manjšimi posledicami za TOZD in DSSS ali za posameznega delavca,
19. Vse kršitve samoupravnih aktov, če je v njihovih določilih opredeljena odgovornost delavcev in če niso posamezne kršitve označene kot huše kršitve delovnih dolžnosti.

Hujše kršitve delovnih obveznosti

146. člen

Hujše kršitve delovnih obveznosti za katere se sme izreči disciplinski ukrep denarne kazni:

1. Neizvrševanje ali malomarno, neredno ali nepravočasno izvrševanje del oziroma nalog, zaradi česar je ogroženo življenje ali varnost ljudi ali materialne dobrine večje vrednosti,
2. Malomarno opravljanje del oziroma nalog, ki utegne povzročiti kršitev poslovne, vojaške ali druge z zakonom ali samoupravnim sporazumom določene tajnosti,
3. Neizvrševanje oziroma neredno ali nepravočasno izvrševanje del oziroma nalog, ki so posebnega družbenega pomena,
4. Opustitev ukrepov ali nezadostno ukrepanje za varstvo delavca pri delu ali kršitev njegovih samoupravnih pravic,
5. Zloraba položaja ali prekoračitev danega pooblastila,
6. Dajanje nepravilnih podatkov, s čimer se spravi delavec v zmotno glede njegovih pravic.

147. člen

Disciplinski ukrep denarne kazni se sme izreči nazveč do 10 % zneska eno-mesečne akontacije osebnega dohodka.

Pravnomočna odločba disciplinske komisije o izrečenih denarnih kazni je izvršilni naslov. Sredstva, zbrana iz denarnih kazni se ne smejo uporabiti za povečanje osebnih dohodkov. Zbrana sredstva se uporabljajo za kulturno dejavnost in razne humanitarne akcije.

148. člen

Hujše kršitve delovnih obveznosti za katere se lahko izreče disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja:

1. Neopravičeno izostajanje z dela najmanj 5 delovnih dni v obdobju 3 mesecev,
2. Kršitev določb o zavarovanju pred požarom, eksplozijo ali drugimi nevarnimi nesrečami,
3. Nezakonito razpolaganje z družbenimi sredstvi,
4. Opustitev dejanja, s čimer se hudo ovira ali onemogoča delovni proces ali upravljanje v TOZD in DSSS,
5. Hujša zloraba položaja,
6. Opustitev ukrepov za varstvo delavcev pri delu ali vrsto družbenih sredstev,
7. Odklonitev del oziroma nalog, pomembnih za nemoten potek delovnega procesa in poslovanja, če zato ni upravičenih razlogov,
8. Prihajanje na delo v vinjenem stanju ali pod vplivom mamil,
9. Uživanje alkohola ali uživanje mamil med delom,
10. Neizpolnjevanje del oziroma nalog, ki so posebnega družbenega pomena,
11. Hujša kršitev samoupravnih pravic delavcev,
12. Neizvrševanje pravomočnih sodnih odločb.

149. člen

Delavci v TOZD in DSSS so se dogovorili še za naslednje hujše kršitve delovnih dolžnosti:

1. Povzročitev materialne škode iz velike nepazljivosti ali malomarnosti na delu ali v zvezi z delom.

2. Pridobitev osebne gmotne koristi, izročanje ali sprejemanje daril in drugih ugodnosti od poslovnih strank ali delavcev,
3. Protipravno prilaščanje orodja, materiala,
4. Vplivanje na odločitev glede pridobitve lastnosti delavca ali krivo pričevanje v postopku za kršitev delovnih obveznosti,
5. Namerno dajanje napačnih podatkov, ki lahko vplivajo na osebni dohodek, materialno stanje, ali proizvodne uspehe TOZD in DSSS,
6. Vsako nedovoljeno delo med delovnim časom s posledicami za TOZD in DSSS,
7. Kršenje zakonov, predpisov ali samoupravnih aktov z večjimi posledicami za TOZD in DSSS,
8. Napačno informiranje in zavajanje posameznikov, samoupravnih organov in samoupravnih delovnih skupin, če iz tega nastanejo večje posledice,
9. Povzročanje nereda s fizičnim napadom, z nemoralnimi dejanji ali nedostojnim in žaljivim vedenjem med delom,
10. Ponavljanje kršitev delovne obveznosti,
11. Storitve ali opustitve kateregakoli dejanja, ki po zakonskih predpisih predstavlja kaznivo dejanje, gospodarski prekršek ali postopek v TOZD in DSSK,
12. Vsaka kršitev samoupravnih aktov, če je v njihovih določilih določena odgovornost delavca in če so posamezne kršitve določil označene kot hujša kršitev delovnih obveznosti.

Ukrepi za kršitev delovnih obveznosti

150. člen

Če disciplinska komisija ugotovi, da je delavec odgovoren za kršitev delovnih obveznosti izreče naslednje ukrepe:

1. Opomin
2. Razporeditev na druga dela oziroma naloge, za katere se zahteva enaka ali nižja stopnja strokovne izobrazbe za dobo do enega leta.
4. Denarna kazen
5. Prenehanje delovnega razmerja.

Ukrepi se smejo izreči vsakemu delavcu neglede na njegova posebna pooblastila in odgovornosti.

Izvršitev ukrepa pod točko 5. se lahko izreče pogojno, vendar največ za dobo enega leta. Izvršitev ukrepa, ki je bila pogojno zadržana se izvrši, ko disciplinska komisija ugotovi, da je bila storjena enaka ali hujša kršitev delovne obveznosti.

151. člen

Delavcu ni mogoče izreči ukrepa zaradi kršitve delovne obveznosti, če krivda ni objektivna in če delavec ni bil poprej zaslišan, razen, če se delavec neopravičeno ni odzval vabilu na zaslihanje.

Delavec obdolžen kršitve delovne obveznosti ima pravico na zaslišanju oziroma obravnavi izpovedati dejstva in podatke, ki so mu v prid, predlagati dokaze, postavljati vprašanja pričam in izvedencem in dajati obrazložitev v zvezi z izjavami pri zaslišanju. Delavec ima pravico vzeti in pooblastiti zagovornika, ki ima v postopku pravice, določene v pooblastilu.

Zoper sklep disciplinske komisije ima delavec pravico do zahtevka za varstvo pravic v roku 15 dni od prejema sklepa na delavski svet TOZD.

Delavcu preneha delovno razmerje naslednji dan po pravomočnosti sklepa delavskega sveta.

V kolikor se delavec v zakonitem roku ni pritožil, sprejme odbor za delona razmerja ugotovitveni sklep.

Odškodninska odgovornost

152. člen

Za materialno škodo, za katero delavec odgovarja, se šteje vsako zmanjšanje vrednosti premoženja in dohodka, s katerim gospodarji TOZD oziroma OZD, ki jo delovna organizacija povrne tretji osebi, povzroči pa jo delavec namenoma ali iz velike malomarnosti. Škodo mora delavec poravnati TOZD.

Delavec lahko povzroči škodo tudi z neizpolnjevanjem delovne obveznosti ali z samovoljnim prenehanjem dela, z neopravičenim izostajanjem z dela, v tem času pa ga je moral nadomestiti drug delavec.

153. člen

Če povzroči škodo več delavcev, je vsak odgovoren za tisti del škode, ki jo je povzročil.

Če ni mogoče ugotoviti za vsakega delavca kolikšen del škode je povzročil, se šteje, da so vsi delavci enako odgovorni in morajo škodo poravnati v enakih delih.

Če je več delavcev povzročilo škodo z naklepnim dejanjem, so za škodo odgovorni solidarno.

154. člen

Štej se, da je delavec povzročil škodo iz velike nepazljivosti, kadar pri opravljanju svojih obveznosti ne upošteva osnovne delovne kulture.

155. člen

TOZD in DSSS je odgovorna za škodo, ki jo utrpí delavec brez lastne krivde in je dolžan delavcu škodo povrniti. V kolikor škode ne povrne, ima delavec pravico zahtevati odškodnino pri sodišču združenega dela.

156. člen

Disciplinska komisija pri ugotavljanju višine škode določi izvedence, ki podajo mnenje in oceno o nastali škodi.

157. člen

Rok za uvedbo postopka za lažje kršitve delovnih obveznosti zastara po 30 dneh, ko je bila kršitev storjena oziroma se je zanjo zvedelo.

158. člen

Rok za uvedbo postopka zaradi hujše kršitve delovne obveznosti zastara po preteku 6 mesecev od dneva storitve kršitve oziroma od dneva, ko se je zanjo zvedelo.

Rok za prijavo oškodninske odgovornosti zastara po 12 mesecih računajoč od dneva, ko je bila škoda povzročena oziroma se je zanjo izvedelo.

Izvršitev ukrepa, ki ga je izrekla disciplinska komisija zastara po 60 dneh računajoč od dneva, ko je odločba postala pravomočna.

Odstranitev delavca z dela

159. člen

TOZD in DSSS lahko začasno odstrani delavca z dela, če stori dejanje, ki pomeni hujšo kršitev delovne obveznosti, njegova navzočnost pri delu pa bi predstavljala oviro za normalno delo, in nevarnost za lastno zdravje ter življenje ali zdravje in življenje sodelavcev.

Delavec je lahko odstavljen z dela še v naslednjih primerih: — če je zoper delavca uveden kazenski postopek zaradi suma kaznivega dejanja, ki ga je storil na delu ali v zvezi z delom,

— ko je izvršil ali se opravičeno pričakuje, da bi izvršil dejanje ki predstavlja hujšo kršitev delovnih obveznosti ter s tem povzročil materialno škodo drugim delavcem v TOZD in DSSS,

— delavec se lahko odstrani z dela še predvsem, če bi s svojo prisotnostjo oviral delo drugih delavcev.

160. člen

O odstranitvi z dela in razporeditvi na druga dela odloča na predlog direktorja TOZD ali direktorja sektorja OUDR.

Delavec je dolžan delati na drugem delu v primerih iz določil prejšnjega člena. Med odstranitvijo z dela ima pravico do osebnega dohodka za delo na katero je premeščen.

Če se v postopku ugotovi, da je bila odstranitev z dela izrečena neopravičeno, ima delavec pravico do povračila razlike OD do svojega dela, če taka razlika obstaja ali če mu v postopku za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti ni bil izrečen ukrep zaradi hujše kršitve delovne obveznosti. Suspenz z dela je začasen ukrep in traja do končne odločitve oziroma izreka zara-

di kršitve delovne obveznosti, vendar največ do enega leta. Zoper sklep OUDR lahko vložil delavec zahtevek za varstvo pravic na delavski svet TOZD in DSSS, ki pa ne zadrži izvršitve.

Odstranitev delavca iz TOZD in DSSS

161. člen

Delavec mora biti odstranjen iz TOZD in DSSS v naslednjih primerih:

- če je zoper njega uveden kazenski postopek zaradi suma kaznivega dejanja, ki ga je storil na delu ali v zvezi z delom,
  - če stori dejanje, ki pomeni hujšo kršitev delovne obveznosti in bi bila delavčeva navzočnost škodljiva,
  - če delavec odide v pripor ali zapor (obligatorni suspenz), če je odstranitev zahteval pristojni organ za notranje zadeve ali pristojni preiskovalni organ,
  - če se glede na storjeno dejanje pričakuje, da bo delavcu prenehala lastnost delavca v združenem delu zaradi hujše kršitve delovne obveznosti.
- Šteje se, da je delavčeva navzočnost škodljiva:
- če bi s svojo navzočnostjo motil proizvodni proces tako, da predstavlja potencialno nevarnost za lastno zdravje ter zdravje in življenje drugih sodelavcev,
  - če je njegova navzočnost nevarnost za materialno škodo,
  - če je podan utemeljen razlog, da je potrebno odstraniti delavca zaradi zavarovanja dokazov.

162. člen

O odstranitvi delavca iz TOZD in DSSS odloča OUDR na predlog vodje TOZD, vodje sektorja in glavnega direktorja. Delavec lahko ugovarja zoper odstranitev iz TOZD in DSSS na delavski svet TOZD in DSSS. V času odstranitve iz TOZD ima pravico do nadomestila osebnega dohodka v višini polovice povprečnega OD v zadnjih 3 mesecih pred izrekom ukrepa.

IX. PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA

163. člen

Delavcu preneha delovno razmerje v TOZD in DSSS:

1. Če pisмено izjavi, da ne želi delati v TOZD in DSSS in da prekinja delovno razmerje,
2. Če se OUDR pisмено sporazume, da mu preneha delovno razmerje v TOZD in DSSS,
3. Če noče opravljati del oziroma nalog, ki so mu ponujene in ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi in drugim, z delom pridobljenim delovnim zmožnostim oziroma če se v primerih iz 138. člena tega pravilnika noče dokvalificirati ali prekvalificirati za druga ustrezna dela,
4. Če je delavcu dokončno izrečen disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja.

164. člen

Delavcu preneha delovno razmerje v TOZD in DSSS še v naslednjih primerih:

1. Če je pri stopanju v delovno razmerje zamolčal ali dal neresnične podatke v zvezi z delovnimi pogoji, ti podatki pa so bistveni za opravljanje del oziroma nalog za katere je sklenil delovno razmerje,
2. Če se ugotovi, da ni zmožen opravljati del oziroma nalog, ki so mu zaupane, da ne izpolnjuje več z zakonom predpisanih pogojev za opravljanje del oziroma nalog, ali za katere se ugotovi, da trajneje ne dosega delovnih rezultatov, ki se navadno dosega, pa noče opravljati del oziroma nalog, ki ustrezajo njegovi delovni zmožnosti. Dejstva iz prejšnjega odstavka ugotovi komisija, ki jo imenuje delavski svet izmed delavcev, ki morajo imeti najmanj enako strokovno izobrazbo, kot jo ima delavec, čigar zmožnost se ugotavlja.

165. člen

Delavcu preneha delovno razmerje po samem zakonu:

1. Če noče dati pisмено izjavo, da sprejema samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD in DSSS — z dnem, ko ni hotel dati pisмене izjave oziroma z iztekom zadnjega dne za takšno izjavo,

2. Če se na način, ki ga predpisuje zakon, ugotovi, da je za delo popolnoma nezmožen — z dnem ko mu je vročena pravomočna odločba o ugotovljeni popolni nezmožnosti za delo v TOZD in DSSS,
3. Če mu je po zakonu oziroma po pravomočni sodišča ali drugega organa prepovedano opravljati določena dela oziroma naloge in mu ni mogoče zagotoviti drugih del oziroma nalog — z dnem ko je TOZD in DSSS vročena pravomočna odločba,
4. Če mora biti zaradi prestajanja varstvenega ukrepa, ki traja več kot 6 mesecev odsoten z dela — z dnem ko se začne izvajati tak ukrep,
5. Če delavec, ki je bil na odsluženju vojaškega roka, v 30 dneh po prihodu iz JLA ni prišel na delo.

166. člen

Delavcu delovno razmerje preneha še v naslednjih primerih:

1. S potekom dela za določen čas ali z dnem, ko prenehajo razlogi zaradi katerih je delavec sklenil delovno razmerje za določen čas,
2. V času poizkusnega dela v skladu z določili tega pravilnika,
3. Zaradi višje sile, če delavec umre,
4. Če delavec brez opravičenega razloga ne prične delati na dan, ki je bil določen ob podpisu izjave za sklenitev delovnega razmerja.

167. člen

Delavcu, ki izpolni pogoje za polno osebno pokojnino po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, delovno razmerje ne preneha če OUDR ugotovi, da sta TOZD in DSSS oziroma delavec soglasna, da delavec nadaljuje delovno razmerje.

V primeru iz prejšnjega odstavka se delavcu — borcu NOB, če to želi, enojno štejejo obdobja posebne dobe, ki se po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju dvojno všteta v pokojninsko dobo.

168. člen

Pripravniku, ki je sklenil delovno razmerje za nedoločen čas preneha delovno razmerje v TOZD in DSSS, če po preteku pripravniške dobe tudi po ponovitvi ne napravi strokovnega izpita, in sicer z dnem, ko ga ni opravil.

Pripravniku, ki je sklenil delovno razmerje za določeno čas, preneha delovno razmerje z iztekom časa, ki je določen za pripravniško dobo.

169. člen

Delavcu preneha delovno razmerje, če iz tehnoloških, ekonomskih in organizacijskih razlogov ni potrebno njegovo delo v TOZD in DSSS, in mu je zagotovljeno delo v drugi TOZD oziroma OZD.

Delavcu preneha delovno razmerje z dnem, ko začne delati v novi TOZD. Kolikor ponujeno zaposlitev odkloni, mu preneha delovno razmerje 30 dan od dneva, ko bi bil dolžan začeti delati na ponujenem delu.

170. člen

Delavcu, ki je bil izvoljen v predstavniške organe (občinski republiški in zvezni), preneha delovno razmerje z dnem ko začne delati v navedenih organih oziroma organizacijah.

Delavci iz prvega odstavka tega člena imajo po izteku opravljenih funkcij pravico ponovno skleniti delovno razmerje z delavci TOZD in DSSS, v kateri so delali neposredno pred izvolitvijo oziroma imenovanjem na delih oziroma nalogah, ki ustrezajo njihovi strokovni izobrazbi in ostalim delovnim sposobnostim.

171. člen

Delavcu, ki mu je izrečen vzgojno varstveni ukrep v trajanju do 6 mesecev pravice v času ukrepa, mirujejo.

Prenehanje delovnega razmerja na željo delavca

172. člen

Delavec se lahko v vsakem času odloči, da bo prenehal z delom v TOZD in DSSS. Svojo odločitev mora sporočiti pisмено

kadrovskemu sektorju in o tem obvestiti neposrednega vodjo.

Delavec je dolžan ostati na delu še toliko časa kot je določeno v tem pravilniku. Čas, kolikor je delavec dolžan ostati na delu v smislu tega člena, začne teči naslednji dan od dneva, ko je delavec podal pismeni zahtevek. Kadrovskega sektorja izda na podlagi sklepa OUDR obvestilo o tem koliko časa mora delavec ostati še na delu.

173. člen

Čas koliko je delavec dolžan ostati na delu v DSSS in TOZD potem, ko je izrazil željo za prenehanje delovnega razmerja oziroma če ni bil ponovno izbran na razpisana dela oziroma naloge, in je odklonil delo, ki so mu ga ponudili traja:

1. Za delavce vključno do širokega profila 1 mesec
2. Za delavce pri opravljanju del za katere se zahteva srednja strokovna izobrazba 2 meseca
3. Delavcu pri opravljanju del oziroma nalog za katere se zahteva višja ali visoka izobrazba 3 mesece
4. Delavcu na delih oziroma nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi 4 mesece

V posameznih primerih lahko TOZD in DSSS čas, ko mora delavec ostati na delu, podaljša za 1 mesec.

Delavcu lahko OUDR na njegovo pismeno zahtevo skrajša čas kolikor mora ostati še na delu in sicer: za delavce pod točko 1 najmanj 15 dni, za ostale delavce pa najmanj 1 mesec.

Delavec, ki samostojno preneha delati pred potekom odpovednega roka mora povrniti škodo, ki jo je povzročil zaradi predčasnega prenehanja dela. O tej škodi odloča disciplinska komisija.

174. člen

Delavci imajo pravico v odpovednem roku med delovnim časom odhajati iz TOZD in DSSS po en dan tedensko, da si poiščejo zaposlitev v drugi OZD, vendar največ 3 dni v celotnem odpovednem roku. Za to odsotnost se sporazumno pogovorita delavec in vodja stroškovnega mesta. V kolikor se ne sporazumeta odloči OUDR. Za čas odsotnosti ima delavec pravico do nadomestila OD po vrednosti del oziroma nalog na katerih dela. Delavci, ki zahtevajo sporazumno prenehanje delovnega razmerja, nimajo ugodnosti po tem členu.

175. člen

Pred prenehanjem delovnega razmerja je delavec dolžan urediti vse obveznosti do TOZD in DSSS. Dolžan je predati delovna sredstva zaščitna sredstva in ostale pripomočke, ki jih uporablja pri delu in v zvezi z delom.

X. VARSTVO PRAVIC DELAVCEV

176. člen

Delavec, ki meni, da je kršena njegova pravica iz združenega dela, lahko sproži postopek za varstvo pravic v roku 30 dni od sprejema sklepa oziroma odločbe. OUDR mora opraviti postopek za varstvo pravic tudi na zahtevo kandidata, ki meni, da je bil kršen postopek ob sklenitvi delovnega razmerja. Po zahtevi iz tega člena je potrebno pri ponovnem preizkusu odločitve preskrbeti tudi mnenje osnovne organizacije sindikata. Zahtevke za varstvo pravic zoper sklepe OUDR in disciplinske komisije rešuje delavski svet TOZD in DSSS.

Ko pristojni organ obravnava delavčevo zahtevo za varstvo pravic, mora delavca o tem obvestiti.

Delavski svet je dolžan dokončno odločiti o pravici delavca v roku 30 dneh od njene vložitve. V postopku mora biti zagotovljena nepristranost odločitve.

177. člen

Sklep delavskega sveta, ko odloča o delavčevi zahtevi, ne sme biti za delavca manj ugoden od sklepa, zoper katerega delavec ugovarja. Sklep delavskega sveta je dokončen.

178. člen

Če delavec ali kandidat za zaposlitev ni zadovoljen z dokončnim sklepom delavskega sveta TOZD in DSSS oziroma če pri-

stojni organ ni odločil v predpisanem roku, ima v naslednjih 30 dneh pravico vložiti zahtevo za varstvo pravic pri pristojnem sodišču združenega dela. Varstvene pravice pri sodišču združenega dela ne more zahtevati delavec ali kandidat, ki prej ni zahteval varstva pravic v TOZD in DSSS razen v primerih, ko gre za zahtevo za varstvo pravic zaradi materialne škode.

179. člen

Sindikalna organizacija zastopa delavca, ki zahteva ali privoli njeno sodelovanje pri uveljavljanju pravic iz združenega dela. Če delavec ne začne postopka za varstvo svoje pravice ali odkloni, da bi ga sindikat zastopal, gre pa za kršitev samoupravne pravice na sploh, lahko začne postopek za njeno varstvo sindikat. Delavčevo zahtevo za varstvo pravic zadrži izvršitev sklepa do dohodne odločitve razen v naslednjih primerih: s katerim se določa osebni dohodek, s katerim je delavec začasno odstavljen z dela ali TOZD, ki delavcu nalaga da zaradi izjemnih okoliščin začasno opravlja druga dela oziroma naloge ali da dela preko polnega delovnega časa.

XI. OBVEŠČANJE DELAVCEV S PODROČJA DELOVNIH RAZMERIJ

180. člen

O sklepih, s katerimi odločajo pristojni organi o delavčevih pravicah in obveznostih, seznanja prizadete delavce vsaka pristojna služba s pisnim obvestilom ali odločbo. Pismono obvestilo o sklepu mora vsebovati tudi pravni poduk o pogojih in načinu varstva pravic delavcev.

181. člen

Delavec mora sprot obvestiti kadrovskega sektorja o vsaki spremembi naslova in spremembah ostalih generacij. Vsaka obvestila namenjena delavcu vroči pristojna služba osebno, delavec pa s svojim podpisom v dostavno knjigo ali kopijo potrdi, da je obvestilo sprejel. Kolikor ni možna osebna vročitev, se vabila pošljejo na zadnji naslov bivališča, ki ga je delavec sporočil kadrovskega službi.

182. člen

Pismono obvestila o sklepih OUDR pošilja kadrovskega sektorja. Podpisuje pa jih predsednik OUDR ali od odbora pooblaščen osebno.

XII. ODBOR ZA UREJANJE DELOVNIH RAZMERIJ

183. člen

Za urejanje delovnih razmerij je pristojen odbor. Odbor šteje 3 člane, od katerih ima vsak svojega namestnika. Sklepi odbora so pravno veljavni, če na seji prisostvujejo 3 člani, oziroma namestniki. Odbor se sestaja po potrebi, seje pa sklicuje predsednik, ki ga člani odbora izvolijo iz svoje sredne. Kadrovskega služba mora pred odločitvijo priskrbeti vse potrebne informacije. Na vsaki seji sodeluje tudi predstavnik kadrovskega sektorja. Člane odbora in njegove namestnike izvolijo delovni ljudje na zborih v TOZD in DSSS. Mandat članov traja 2 leti.

184. člen

OUDR ima predvsem naslednje pristojnosti:

- odloča o sklenitvi delovnega razmerja in razporeditvi na dela oziroma naloge,
- ugotavlja razloge za prenehanje delovnega razmerja in sprejema ustrezne sklepe,
- odloča o sporazumnem prenehanju delovnega razmerja,
- odloča o razporeditvi na druga dela oziroma naloge,
- odloča o suspenzu z dela in suspenzu iz TOZD in DSSS na predlog pristojnega vodje,
- daje predloge in mnenja na posamezne vloge delavcev in ureja druge zadeve, ki zajemajo delovna razmerja,
- odloča o odsotnosti delavca z dela brez nadomestila osebne dohodka.

185. člen

Delo po pogodbi

Za združeno delo se ne šteje v smislu tega pravilnika opravljanje del in nalog, ki po svoji naravi niso take, da bi jih bilo potrebno sistematizirati, ker so občasne ali začasne in ne trajajo več kot 60 dni v posameznem koledarskem letu. Za opravljanje občasnih del se sklene pogodba o delu.

Dela ali naloge v smislu prvega odstavka tega člena so predvsem:

- občasno opravljanje poslovnih nalog in drugih uslug,
- sodelovanje na področju izobraževanja in vzgoje,
- urejanje organizacijskih in drugih predpisov, sestavljanje samoupravnih aktov in podobno,
  - čuvajska in nadzorna dela, občasna administrativna dela, če takih del ni mogoče opraviti z delavci v združenem delu,
  - občasna ali začasna vzdrževalna dela,
  - dela na industrijskem oblikovanju,
  - dela na zdravstveno socialnem področju, načrtovalnem, organizacijskem in analitskem področju,
  - občasno nakladanje surovin in materiala,
  - občasna dela komunalnega značaja,
  - občasno urejanje dokumentacijskega in arhivskega gradiva,
  - občasno kurjenje za gretje prostorov,
  - občasno delo tolmačev, prevajalcev,
  - druga občasna dela, ki jih naprej ni mogoče predvideti, po svojem značaju pa ne trajajo več kot 60 dni na leto.

186. člen

Pogodba o delu mora biti sklenjena pismeno. V pogodbi mora biti določeno zlasti:

- delo, ki ga bo delavec opravljal,
- rok za izvršitev tega dela,
- osnove za določitev zaslužkov in njihovega izplačila,
- obveznost TOZD in DSSS, da zavaruje delavca za primer nesreče pri delu in obolenja za poklicne bolezni,
- kraj, kjer bo delavec opravljal dogovorjeno delo.

187. člen

Pogodbo o delu sklene direktor kadrovskega sektorja v pisni obliki na predlog vodje stroškovnega mesta, kjer je pogodbeno delo potrebno.

XIV. KONČNE DOLOČBE

188. člen

Delavski svet ugotavlja, da se delavci strinjajo s pravicami in obveznostmi iz tega pravilnik potem, ko je blo vsem delavcem omogočeno neposredno razpravljanje o osnutku pravilnika o delovnih razmerjih.

Na osnovi gornjih ugotovitev delavski svet v TOZD in DSSS verificira postopek in objavi začetek veljavnosti tega pravilnika o delovnih razmerjih. Določilo o letnem dopustu se uporablja od 1. februarja 1978.

Vsakemu delavcu je treba izročiti en izvod sprejetega pravilnika o delovnih razmerjih.

O spremembah in dopolnitvah tega pravilnika odločajo delavci po enakem postopku, kot je bil pravilnik sprejet.

190. člen

Zadeve, ki niso zajete v tem pravilniku in v že veljavnih samoupravnih aktih, se urejajo v skladu z dolžili pozitivne zakonodaje s področja delovnih razmerij v združenem delu.

191. člen

Z dnem ko prične veljati ta pravilnik, preneha veljati samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev.

V mesecu avgustu 1978 je bilo 10 nesreč pri delu in 3 nesreče na poti na delo in z dela. Od 10 ponesrečenec pri delu jih je 7 zaključilo bolniški stalež in imajo skupaj 64 izgubljenih delovnih dni ali 9,14 na enega ponesrečenca.

Dne 7. avgusta 1978 ob 8. uri se je prvič poškodoval Pejo MARJANOVIC v litoponu.

Pri nakladanju kamiona z vrečami litopona, mu je ročni voziček (rudl) padel na golen desne noge.

Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu in pomanjkanje delovnih izkušenj. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 10 dni.

Dne 13. avgusta 1978 ob 3. uri se je drugič poškodoval Avgust BUTOLEN v cinkovem belilu.

Pri saržiranju cinkovih plošč v retortu je z mezinem leve roke zadel v ogrodje peči ter si pri tem poškodoval prst.

Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je zaradi tega v bolniškem staležu 12 dni.

Dne 14. avgusta 1978 ob 23. uri se je petič poškodoval Franc ŠMID v obratu tiskarske plošče.

Med delom je s hrbtom leve roke zadel v pleteno jekleno vrv, katera nosi brusilno mizo ter se zbodel v roko. Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu.

Dne 14. avgusta 1978 ob 20. uri se je četrtič poškodoval Faik LJEZI v titanovem dioksidu.

Ko je pral s curkom vode okrog centrifuge, mu je spodrsnilo ter je padel in si poškodoval levo koleno.

Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je zaradi tega boloval 17 dni.

Dne 17. avgusta 1978 ob 11. uri se je tretjič poškodoval Anton FLOREANI v mehanični delavnici.

Ko je brusil vijak mu je ta spodrsnil, pri tem si je poškodoval levi kazalec.

Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je zaradi tega boloval 18 dni.

Dne 23. avgusta 1978 ob 11.

V mesecu septembru 1978 je bilo 10 nesreč pri delu in ena nesreča na poti na delo. Od 10 ponesrečenih pri delu jih je 8 zaključilo bolniški stalež. Eden bo v bolniškem staležu približno 20 dni, eden pa približno mesec dni. Ponesrečenci, ki so zaključili bolniški stalež, imajo skupaj 62 izgubljenih delovnih dni ali 7,75 dni na ponesrečenca.

Dne 1. septembra 1978 ob 17. uri je prišlo do nesreče pri delu v Transportu. Voznik viličarja je imel težave pri praznjenju prikolice, ker se prazen keson prikolice ni spustil v prvotni položaj. Da bi si pomagal, je odvil s ključem matico na cevi. Pri tem se je keson hitro spustil in ga udaril po glavi.

Vzrok za poškodbo je nepravilno in nevarno načina dela voznika traktorja. Posledice nesreče niso bile težke, ker je ponesrečenec bil v bolniškem staležu samo 13 dni. Lahko bi pa posledice nesreče bile veliko težje, z ozirom na način dela voznika traktorja.

Dne 5. septembra 1978 ob 16. uri je prišlo do nesreče pri delu v mehanični delavnici. Pri nabijanju ležaja na os je ključav-

niarju spodletel prebijač in se je pri tem udaril na levi kazalec. Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu.

Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 8 dni.

Dne 7. septembra 1978 ob 6. uri je prišlo do nesreče pri delu v keramiki.

Pri nakladanju deske za dimniške tuljave se je delavec uredal v kazalec desne roke. Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu. Pri nakladanju tuljav mora delavec delati z normalno pazljivostjo, ker pri tem delu niso predvidene zaščitne rokavice. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 13 dni.

Dne 14. septembra 1978 ob 11. uri je prišlo do nesreče pri delu v modrem bakru.

niarju spodletel prebijač in se je pri tem udaril na levi kazalec. Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je zaradi tega boloval 8 dni.

Dne 24. avgusta 1978 ob 10. uri se je prvič poškodovala Vanda BRICMAN v glavnem laboratoriju.

Pri zapiranju steklene bučke, se je vrh odlomil in si je pri tem poškodovala desni palec.

Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavke pri delu. Ponesrečenka je zaradi tega bolovala en dan.

Dne 28. avgusta 1978 ob 8. uri se je drugič poškodoval Slobodan UBIPARIP v pražarni ferofsulfata.

Pri obhodu mu je spodrsnilo ter je padel in si pri tem poškodoval levo koleno.

Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri hoji.

Dne 31. avgusta 1978 ob 7. uri se je drugič poškodoval Veseljko ILIC iz mehanične delavnice.

Pri upenjanju gredi na stružnico je gred izpadla iz konic in mu pri tem poškodovala desni palec.

Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu.

Na poti na delo sta se poškodovala Marija KUTNJAK iz obrata tiskarske plošče in Milan PAVIČ iz gradbenega vzdrževanja. Na poti z dela se je poškodoval Antun DAVIDOVIC iz cinkovega belila.

V času remonta v obratu modri baker je delavec pomagal ključavničarju pri montiranju rolke na tekočem traku pri tem mu je padel drobec rje v levo oko. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 3 dni.

Dne 18. septembra 1978 ob 15. uri je prišlo do nesreče pri delu v transportu.

Voznik tovornega avtomobila je zavijal v levo in je pri tem prišlo do trčenja z nasproti vozečim osebnim avtomobilom. Pri tem si je poškodoval glavo in hrbtenico. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 14 dni.

Dne 21. septembra 1978 ob 23. uri je prišlo do nesreče pri delu na pražarni ferofsulfata.

Pri pregledu naprav na tehtnici za ferofsulfat je spodrsnila železna lestev ter je delavec padel in si pri tem poškodoval desni gleženj. Vzrok za nesrečo je pomanjkljivo postavljena lestev. Ponesrečenec bo zaradi tega v bolniškem staležu približno 20 dni.

Dne 21. septembra 1978 ob 17. uri je prišlo do nesreče delavca na organiziranem tekmovanju v nogometu. Pri igranju no-

gometa je delavec padel in si pri tem poškodoval levi podlaket. Ta nesreča se prizna kot nesreča pri delu. Ponesrečenec bo zaradi tega v bolniškem staležu približno mesec dni.

Dne 22. septembra 1978 ob 12. uri je prišlo do nesreče pri delu v mehanični delavnici.

Pri rebričenju odpadnine na stružnici si je strugar poškodoval desni kazalec. Vzrok za poškodbo je nepredvidnost in pomanjkanje delovnih izkušenj. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 5 dni.

Dne 28. septembra 1978 ob 20. uri je prišlo do nesreče pri delu v skladišču titanovega dioksida.

Delavec je hotel zapreti vhodna vrata v skladišče. Ročaj na vratih je bil zamaščen. Pri tem se je udaril ob vrata in si poškodoval levi lakot. Vzrok za poškodbo je zamaščen ročaj vrat in nepredvidnost delavca pri zapiranju vrat. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 4 dni.

Dne 10. septembra 1978 ob 4. uri je prišlo do nesreče na poti na delo. Delavcu je spodrsnilo ter je padel in si poškodoval mezinco in prstanec desne roke.

V mesecu oktobru 1978 se je pripetilo 10 nesreč pri delu in ena nesreča na poti na delo. Od 10 ponesrečenih jih je devet zaključilo bolniški stalež in imajo skupaj 81 izgubljenih delovnih dni na eno nesrečo. Eden ponesrečenec bo boloval približno 20 dni.

Dne 2. oktobra 1978 ob 15. uri je prišlo do nesreče pri delu na novi žveplovi kislini. Pri nakladanju kontaktne mase na paleto je pala zdrsnina in je delavca udarila po desni nogi. Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 5 dni.

Dne 6. oktobra 1978 ob 16. uri je prišlo do nesreče pri delu v mizarski delavnici. Pri razrezu lesa na tračni žagi se je delavec uredal na prste desne roke. Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 21 dni.

Dne 7. oktobra 1978 ob 12. uri je prišlo do nesreče pri delu v mehanični delavnici pri remontu na novi žveplovi kislini. Pri demontaži odlitkov je ključavničarju na odru spodrsnilo ter je padel in si poškodoval obraz. Vzrok za poškodbo je spolzek les. Ponesrečenec je zaradi tega boloval 9 dni.

Dne 9. oktobra 1978 ob 11. uri je prišlo do nesreče pri delu v keramiki. Pri nakladanju dimnih tuljav na kamion, mu je ena padla in poškodovala mezinco leve noge. Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 7 dni.

Dne 9. oktobra 1978 ob 8. uri je prišlo do nesreče pri delu na novi žveplovi kislini. Pri prenašanju lestve, je delavcu spodrsnilo ter ga je lestev pritnila na zapestje leve roke.

Vzrok za poškodbo so spolzka tla in nepredvidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je zaradi tega boloval 8 dni.

Dne 11. oktobra 1978 ob 7. uri je prišlo do nesreče pri delu na novi žveplovi kislini. Pri čiščenju mešalca se je delavec spod-

bil v leseni tram in si pri tem poškodovale levo zapestje. Vzrok za nesrečo je nepredvidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 8 dni.

Dne 11. oktobra 1978 ob 11. uri je prišlo do nesreče pri delu v mehanični delavnici. Ko je sodelavec rezal navoj, je drugemu delavcu padel tujek v levo oko. Vzrok za nesrečo je krivda druge osebe. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 3 dni.

Dne 12. oktobra 1978 ob 19. uri je prišlo do nesreče pri delu v valjarni.

Pri vlivanju blokov za trakove, je delavcu nenadoma brizgnil tekoči cink in ga opekel po obrazu in levem komolcu. Vzrok za poškodbo so motnje v tehnološkem postopku. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 13 dni.

Dne 18. oktobra 1978 ob 8. uri je prišlo do nesreče pri delu v glavnem laboratoriju.

Pri prelivanju vzorca kromove lužine iz menzure v merilno bučko je delavki brizgnila topla lužina po obrazu in desnem očesu. Vzrok za poškodbo je nepredvidnost delavke pri delu. Ponesrečenka je zaradi tega bila v bolniškem staležu 3 dni.

Dne 24. oktobra 1978 ob 20. uri je prišlo do nesreče pri delu v obratu tiskarskih barv.

Pri nošenju smeti je delavki spodrsnilo ter je padla in si poškodovale levi gleženj. Vzrok za poškodbo so spolzka tla in nepredvidnost delavke pri hoji. Ponesrečenka bo zaradi tega v bolniškem staležu približno 20 dni.

V razpravah bodimo jasni

V javni razpravi je osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo. Delavci se bomo odločali o sprejemu le-tega 22. januarja 1979 z referendumom.

Z novim letom, ki je za nami, bomo sprejeli osnove plana, po predhodnih razpravah, prav tako na januarskem referendumu.

Posamezniki večkrat sprašujejo zakaj je toliko referendumov. Zakon o združenem delu zagotavlja, da delavci v združenem delu odločajo o svojem delu, o pogojih in rezultatih svojega dela. Delavci se moramo zavedati,

da je referendum normalni postopek našega izjavljanja o pomembnih odločitvah. V pomembne odločitve delovne organizacije pa sodijo prav samoupravni akti, ki smo jih sprejemali na nedavnih referendumih ter na referendumu, ki je pred nami.

Poslovodni organ, ki je pripravil predlog vprašanj za poprejšno obravnavo, se obrača na vse družbenopolitične organizacije, samoupravne organe in strokovne službe, da resnično aktivno sodelujejo na javnih razpravah. Če bomo vsi razumeli pripravljene predloge, se bomo lažje odločali za sprejem skupnih stališč, katera bodo osnova za naše delo.

AVTO-MOTO DRUŠTVO ŠLANDER Celje — Ljubljanska 37

Čestita vsem članom društva, članom kolektiva in njihovim svojcem

SREČNO NOVO LETO 1979

KADROVSKE VESTI

V mesecu septembru je izstopilo 29 delavcev, vstopilo pa 41.

V podjetje so prišli: DSSS Enver Bajramović, Branko Guntner, Boža Jelen; TOZD METALURGIJA: Tino Culaj, Simo Josić; TOZD KEMIJA CELJE: Viktor Železnik, Josip Ferčec, Jože Hribar, Sredoje Kovačević, Jože Pulko, Radomir Sekulić, Ivica Topolovec; TOZD GRAFIKA: Mirko Sarac, Marta Mastnak, Bojana Pamč; TOZD VZDRZEVANJE: Dragan Barukčić, Ivo Brdaric, Tomo Brdaric, Roman Debeljak, Nedeljko Golubić, Ignac Lukačević, Muja Salih, Alber Rajnović, Franjo Sabolić, Ivan Trežić, Karel Turk, Vlado Viljevac, Rudolf Ferjan, Ivan Varjačić, Franc Zibert, Dušan Jagodić; TOZD TRANSPORT: Marjan Delčnjak, Pandur Semsudin, Vladimir Savić, Janez Zajšek; TOZD TITANO DIOKSID: Miroslav Živić, Mile Blagojević, Milinko Petković, Rade Ristić, Sali Sadria, Milan Smiljanec.

Iz podjetja so odšli: iz DSSS: Stefan Šafarić, Enver Bajramović, Josip Benzenšek, Lovro Lampret; TOZD METALURGIJA: Stevo Despotović, Anton Janžek, Nasa Lutolič, Zlatko Piki, Zoran Ratković, Petro Stolič, Slavko Tuvic; TOZD KEMIJA CELJE: Stanko Kristan, Šefik Osmančević, Radomir Spasojević, Franjo Stjepanović; TOZD GRAFIKA: Srečko Mak, Milan Rožič, Radenko Stojnić; TOZD VZDRZEVANJE: Zdravko Stefančič, Zlatko Budiša, Franjo Galović, Hamdija Ibrahimović, Martin Piškur, Henrik Seles, Mirko Zdeličan, Vinko Zupanek; TOZD TRANSPORT: Borislav Erdevički; TOZD TITANO DIOKSID: Bojan Žižek.

V mesecu oktobru je izstopilo 26 delavcev, vstopilo pa 38.

Izstopili so: iz DSSS: Jože Čater; iz TOZD METALURGIJE: Hilda Černjavčič, Drago Špiljar, Anton Arčan, Sabri Cakić, Dušan Dimitrašnovič; iz TOZD KEMIJE CELJE: Mato Đepić; iz TOZD

GRAFIKA: Franc Benko, Julijana Horvat, Darja Kiker, Bderi Ramadan, Miloš Zakošek; iz TOZD VZDRZEVANJA: Ivan Košec, Dušan Krumpak, Avgust Lesjak, Vlado Muklenič, Salih Muja, Nikola Pugar, Jože Skutnik, Janko Vodlčar; iz TOZD TITANO DIOKSID: Milan Čahuk, Slavko Gregur, Camil Hasanović, Stjepan Ovčar, Vladimir Zrinšćak.

V podjetje so prišli: DSSS Durdija Petronijević, Rozika Tiselj; TOZD METALURGIJA: Judita Zapussek, Josip Cvrtita, Josip Guntner, Ivan Koštomaj, Ivan Lončarević, Vujadin Tomašević, Rankica Božič, Anđa Knežević; TOZD KEMIJA CELJE: Dušan Kukić, Miroslav Pernek, Anto Zepić; TOZD GRAFIKA: Darinka Butolen, Stefka Dečman, Darja Kiker, Branko Mastnak, Slađana Spoljarić, Ivan Arzenšek, Vladimir Crnić, Miroslav Dolnec, Ivan Tomšič, Darko Tuniški, Miodrag Stanković, Elizabeta Potočnik, Stilična Prvolović, Ivan Gunter; TOZD TRANSPORT: Bogomir Srebot; TOZD TITANO DIOKSID: Osman Garagić, Dragan Gabrić, Antun Šimunov, Selami Gashi, Radojko Lazarević, Nazmi Mehmetli, Trajan Petrevski, Nazmi Prebreza.

V mesecu novembru je izstopilo 19 delavcev, vstopilo pa 26.

Stanje zaposlenih v delovni organizaciji dne 3. novembra 1978 je bilo 2163.

Izstopili so: iz TOZD TRANSPORTA: Josip Polčanec; iz TOZD KEMIJE: Branko Gašparič, Stanislav Vodusek; iz DSSS: Anton Krašovec, Marija Grkinić, Rumica Kerenčič; iz TOZD GRAFIKE: Mirko Sarac, Dragan Begović; iz TOZD VZDRZEVANJE: Darko Turniški, Slavko Jug, Zdravko Matiček; iz TOZD TITANO DIOKSID: Josip Jerković, Nedeljko Cavlović, Josip Pernjek, Lazar Anđić; iz TOZD METALURGIJE: Hasan Isabegović, Franc Brečko, Janez Slatenšek, Milena Bogatin.

Vstopili so: v TOZD KEMIJA: Stevan Leksarević; v TOZD GRAFIKA: Danijel Levar, Srečko Korez; v DSSS: Bernard Krivec, Milica Vitanić, Sonja Leskovec; v TOZD VZDRZEVANJE: Zdenko Palatinuš, Borko Mačković, Milenko Tadić, Slobodan Gavrić, Zijad Džafić, Zdravko Šnajder, Alojz Pavić, Andrej Šah, Marko Jezovšek; v TOZD METALURGIJA: Franc Plavčak, Branko Bukvić, Drenka Šišarica, Dana Obradović, Rudi Zajšek; v TOZD TITANO DIOKSID: Ana Reja Čretnik.

Pregled faktorjev za obračun OO — november 1978

Vrednost točke za izračun osnovne vrednosti del je 1,26 din.

Stroškovno mesto	Faktor po ceni, lzd.	Povprečni % točk za normo	Povprečni % točk za uspešnost dela	Povprečni % točk za d. d.
DSSS				
100 Splošna uprava	1,93			
101 Sužba za var. delo in var. okol.	1,93		5,4	1,6
102 Center za org. in AOP	1,93			
103 Finančno-računski sektor	0,93			
104 Kadrovski sektor	0,93			4,3
105 Samski dom	0,93			9,0
106 Splošni sektor	0,93			2,7
107 Družbena prehrana	0,93			3,5
108 Pralnica in šivalnica	0,91		3,5	
109 Zunanja trgovina	0,93			
110 Počitalniške kapacitete	0,93			
111 Osebnih avtomobilov	0,93			2,9
TOZD METALURGIJA				
213 Investicijska služba	0,96			0,5
215 Skup. službe metalurgije	0,96			1,9
216 Keramika	0,66	32,0		19,4
217 Sušilnica ferrosulfata	0,82		5,6	12,1
218 Zveplena kislina PIK	0,78		7,3	9,9
219 Zveplena kislina s pirit. pražar.	0,81		6,1	9,0
220 Pražarna ferrosulfata	0,82		5,3	10,2
221 Žvepl. kisl. iz ferrosulfata	0,82		7,0	16,0
222 Cinkov prah	0,88		1,4	9,5
223 Sekund. proizvod. cinka	0,86		6,2	17,4
224 Baterijske čašice	0,96		5,5	2,8
225 Žičarna	0,87		6,1	9,9
226 Zlebarna	0,85		3,1	9,9
227 Valjarna	0,76	24,8		9,1
TOZD KEMIJA CELJE				
330 Skup. sl. kemije Celje	0,97	0,2		0,7
331 Barvila Celje	0,91			9,0
332 Soli in pigmenti	0,87			7,2
333 Litopon	0,89			12,0
334 Cinkovo belilo	0,86	9,3		10,5
335 Zaščit. sred.-modri baker	0,88			1,4
336 Rastni substrati	0,95	8,5		
338 Gradbena lepila	0,95	10,0		
339 Betonski elementi	0,89	10,0		
340 Zaščit. sred.-modra galica	0,87			2,2
TOZD KEMIJA MOZIRJE				
441 Skupne službe kemije Mozirje	0,96			0,8
442 Barve in premazi	0,91	11,6		
TOZD GRAFIKA				
545 Skupne službe Grafike	0,98			5,2
546 Tiskarna	1,01			3,9
547 Tiskarske plošče	1,02			4,1
548 Preparati za grafiko	1,00			13,6
549 Tiskarske barve	0,97			4,6
550 Razvoj grafike	0,98			6,0
TOZD VZDRZEVANJE IN ENERGETIKA				
656 Skupne službe vzdrževanja	0,79	1,8	7,6	1,0
657 Strojno vzdrževanje	0,77	5,6	5,3	5,9
658 Elektro vzdrževanje	0,76	12,3	7,5	6,5
659 Vzdrževanje ARM	0,77		7,8	6,2
660 Gradbeno vzdrževanje	0,74	7,6	7,4	3,5
662 Energetika skupne službe	0,78		7,0	
663 Kotlarna št. 1	0,76		7,6	
664 Predelava PTFE	0,72	16,3		
666 Plinarna	0,78		7,0	2,0
668 Transformatorske postaje				
670 Galvana	0,71	20,0		
672 Embalaža	0,74			
673 Predelava gume	0,71	13,9		1,3
674 Predelava umetnih materialov	0,72	1,5		3,2
TOZD TRANSPORT				
775 Skupne službe transporta	1,02		3,2	
776 Železniški promet	0,79	10,4	0,3	14,7
777 Intencijalni promet	0,78	28,1	0,2	9,1
778 Avtocestnice za kislino	0,74	47,7		31,0
779 Nakladanje in razkladanje	0,81	26,4	0,4	
TOZD TITANO DIOKSID				
990 Glavni laboratorij	0,93			4,7
991 Skupne službe titan dioksida	0,86			4,6
992 Investicijska služba	0,86			
993 Priprava vode titan dioksida	0,86			7,4
994 Kotlarna titan dioksida	0,86			14,8
995 Transformatorske postaje TiO ₂	0,86			
996 Nevtralizacija	0,86			10,2
998 Površinska obdelava TiO ₂	0,86	6,7		9,9
999 Osnovna proizvodnja TiO ₂	0,86			15,4